

Allianz ZB d.o.o.

društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima

koje upravlja imovinom

AZ Dalekovod zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda

Heinzelova 70, 10000 Zagreb

AZ Dalekovod zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond
Godišnje izvješće
za 2021. godinu

U Zagrebu, 1. ožujka 2022.

Sadržaj

Izvešće neovisnog revizora vlasnicima udjela AZ Dalekovod zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda	1
Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za pripremu i odobravanje godišnjeg izvješća	6
Izvešće posloводства	7
Financijski izvještaji	12

Izvješće neovisnog revizora

Vlasnicima udjela AZ Dalekovod zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj AZ Dalekovod zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda („Fond“) na dan 31. prosinca 2021. i financijsku uspješnost i novčane tokove Fonda za tada završenu godinu u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj, kako je definirano u financijskom izvještaju, bilješki 2.

Naše mišljenje je usklađeno s našim dodatnim izvještajem Revizijskom odboru od 1. ožujka 2022. godine.

Što smo revidirali

Financijski izvještaji Fonda obuhvaćaju:

- izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2021. godine;
- izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine;
- izvještaj o novčanim tokovima za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine;
- izvještaj o promjenama u neto imovini mirovinskog fonda za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine;
- izvještaj o posebnim pokazateljima mirovinskog fonda za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine;
- izvještaj o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog fonda na dan 31. prosinca 2021. godine; i
- bilješke uz financijske izvještaje, uključujući značajne računovodstvene politike i ostale objašnjavajuće informacije.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

Neovisnost

Neovisni smo od Fonda u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (Kodeks). Ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s Kodeksom.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da nismo pružili nerevizijske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014. te, nadalje, da nismo pružili ostale dozvoljene nerevizijske usluge Fondu u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021. godine.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje
Vrednovanje financijske imovine Vidjeti bilješku 3 uz financijska izvješća pod nazivom Značajne računovodstvene politike, bilješku 6 pod nazivom Prenosivi vrijednosni papiri te bilješku 18 pod nazivom Financijski instrumenti i povezani rizici za detaljnije informacije. Fond je iskazao ulaganje u dužničke vrijednosnice u iznosu od 11 milijuna kuna i vlasničke vrijednosnice u iznosu od 9,1 milijuna kuna koje se mjere po fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2021. godine. Usmjerili smo pozornost na vrednovanje financijske imovine zbog značajnosti te imovine i prirode prosudbi (metode i pretpostavke) Uprave društva za upravljanje prilikom utvrđivanja fer vrijednosti. Naša revizija je bila usmjerena na adresiranje rizika je li fer vrijednost vrijednosnih papira pravilno utvrđena.	Pribavili smo detaljni pregled ulaganja, izračune i procjene vrijednosti vezano uz fer vrednovanje financijske imovine. Usporedili smo detaljni pregled i izračun fer vrijednosti financijske imovine s pravilima Fonda, odnosno računovodstvenim politikama vrednovanja imovine Fonda. Najznačajniji dio portfelja vrijednosnih papira odnosi se na dužničke i vlasničke vrijednosnice koje kotiraju na aktivnom tržištu, za koje smo usporedili vrijednosti po kojima su vrednovane u Izvještaju o financijskom položaju Fonda na dan 31.12.2021. s javno objavljenim tržišnim cijenama. Za dužničke i vlasničke vrijednosne papire koji ne kotiraju ili nemaju aktivno tržište, pregledali smo procjene fer vrijednosti pripremljene od strane Fonda na uzorku. Provjerili smo: - korištenu metodu procjene (fer vrijednost izvedena iz instrumenata kompanija sličnih industrija i tržišta, modelu diskontiranih novčanih tokova ili bilo koje druge tehnike procjene koja omogućava dobivanje procijenjene vrijednosti prema ostvarenim transakcijama na aktivnim tržištima) - ključne pretpostavke korištene u procjenama (usporedivi instrumenti, javno dostupne informacije koje su bile podloga izračuna vrijednosti po modelu diskontiranih novčanih tokova). Provjerili smo točnost javno dostupnih podataka korištenih u procjenama i matematičku točnost procjena.

Izveštavanje o ostalim informacijama uključujući Izvešće posloводства

Uprava društva za upravljanje („Uprava“) je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvešće posloводства, ali ne uključuju financijske izvještaje i naše izvješće revizora o njima.

Naše mišljenje o financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije gore navedene, te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se na neki drugi način čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvešća posloводства, obavili smo također postupke propisane odredbama Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske. Ti postupci obuhvaćaju provjeru da li je Izvešće posloводства sastavljeno u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na temelju posla koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- Informacije u Izvešću posloводства za financijsku godinu za koju su sastavljeni financijski izvještaji usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s financijskim izvještajima; te
- Izvešće posloводства sastavljeno je u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Fonda i njegovog okruženja stečenog u okviru revizije, od nas se zahtijeva da izvijestimo ako zaključimo da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvešću posloводства i ostalim informacijama dobivenim prije datuma ovog izvješća revizora. U tom smislu nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj, kako je definirano u financijskim izvještajima, bilješki 2. i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Fond ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izveštavanja Fonda.

Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajnima ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Fonda.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, na temelju pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Fond prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama ako su otkriveni tijekom naše revizije.

Također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o radnjama poduzetim u svrhu uklanjanja prijetnji ili primijenjenim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga predstavljaju ključna revizijska pitanja. Navedena pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvešće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Imenovanje

Prvi put smo imenovani za revizore Fonda 7. prosinca 2017. godine. Naše imenovanje obnavlja se jednom godišnje odlukom skupštine društva s najnovijim ponovnim imenovanjem od 31. ožujka 2021. godine, što predstavlja ukupno neprekinuto razdoblje angažmana od 4 godine.

Ovlašteni revizor angažiran kao partner za ovo izvješće neovisnog revizora je Siniša Dušić.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Heinzelova 70, Zagreb
1. ožujka 2022.

Siniša Dušić

Siniša Dušić
Član Uprave, ovlašteni revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o.⁴
za reviziju i konzalting
Zagreb, Heinzelova 70

Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za pripremu i odobravanje godišnjeg izvješća

Uprava Društva za upravljanje odgovorna je za upravljanje Fondom u skladu sa Statutom i Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN 19/14, NN 29/18, NN 115/18). Isti zahtijevaju da Društvo za upravljanje pripremi financijske izvještaje za svaku financijsku godinu koji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Fonda te njegovu uspješnost i njegove novčane tokove u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima i s Pravilnikom o godišnjim, polugodišnjim i drugim izvještajima dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN 104/17, NN 98/20), koje je izdala Agencija („računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj“), te je odgovorno za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija potrebnih za pripremu tih financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava Društva za upravljanje ima općenitu odgovornost za poduzimanje razumno raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Fonda, te sprječavanja i otkrivanja prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena, te pripremanje financijskih izvještaja temeljem principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Fond nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

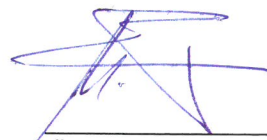
Uprava Društva za upravljanje je također odgovorna za sastavljanje i sadržaj izvješća posloводства, sukladno zahtjevima hrvatskog Zakona o računovodstvu.

Izvješće posloводства i financijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje što je potvrđeno potpisom u nastavku.

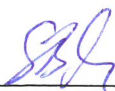
Kristijan Buk

Predsjednik Uprave

Mario Staroselčić

Član Uprave

Slaven Bošnjak

Član Uprave

Allianz ZB d.o.o.
društvo za upravljanje obveznim
i dobrovoljnim mirovinskim fondovima
ZAGREB 2

**Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim
mirovinskim fondovima**
Heinzelova 70
10000 Zagreb
Hrvatska

Zagreb, 1. ožujka 2022.

Izvešće posloводства

1. Gospodarska i makroekonomska kretanja u izvještajnom razdoblju

Svijet

I 2021. godina protekla je u znaku borbe protiv pandemije virusa COVID-19 i borbe protiv njenog negativnog utjecaja kako na zdravlje populacije tako i na smanjenu gospodarsku aktivnost. Snažni fiskalni i monetarni poticaji diljem svijeta uzrokovali su promjenu trenda i gospodarski oporavak, nerijetko i na razine viđene prije pandemije. Gospodarskom oporavku doprinio je i porast udjela cijepljenih u ukupnoj populaciji te sezonalnost virusa koji se puno brže i lakše širi u hladnijem razdoblju godine u odnosu na toplije razdoblje.

Razlike u gospodarstvima svijeta dodatno su se povećale u pandemiji. Najbrže se počela oporavljati Kina, intenzitet oporavka bio je snažan u SAD-u, dok je oporavak europskog gospodarstva, iako također snažan, ipak bio sporiji.

Uz pandemiju glavni fokus na tržištu bila je inflacija. Neujednačena dinamika oporavka, kako na geografskoj tako i na razini pojedinih sektora, uzrokovala je poremećaje u lancima opskrbe, nagli skok cijena pa čak i nestašicu pojedinih inputa. Nagli oporavak uzrokovao je i skok u cijeni energenata koji se zatim prelio i na ostatak tržišta. Krajem godine na vidjelo su izašle i neravnoteže na tržištu rada. Kombinacija izdašnih naknada za nezaposlene, bolesti, ali i neizvjesnosti vezane uz skrb oko djece (zbog učestalih zatvaranja vrtića i škola) imala je za posljedicu spori povratak značajnog dijela populacije na tržište rada što bi moglo rezultirati rastom plaća i tako prolongirati inflacijske pritiske.

Takvo okruženje navelo je centralne banke na lagano zaoštavanje retorike, usporavanje dinamike otkupa finansijskih instrumenata na tržištu i pripremanje terena za eventualno podizanje kamatnih stopa u narednom razdoblju, pri čemu će kao i mnogo puta do sad FED voditi glavnu ulogu. Fokus tržišta bit će upravo na tome koliko će uspješno centralne banke uspjati zauzdati inflaciju a da pritom istovremeno ne ugroze izgleda daljnjeg gospodarskog rasta.

Hrvatska

Oporavak domaćeg gospodarstva u drugom i trećem kvartalu 2021. ugodno je iznenadio s najvišom realnom godišnjom stopom rasta nakon 1996., čime se implicira i nešto brži oporavak u odnosu na prosjek zemalja članica EU. Iako su ekonomske neravnoteže u odnosu na 2020. značajno smanjene, značajno oslanjanje domaćeg gospodarstva na turističku sezonu uz relativno nižu stopu procijepljenosti populacije u odnosu na zapadne zemlje u određenoj mjeri povećavaju rizike vezane uz daljnji gospodarski oporavak. S druge strane, temeljem pozitivne ocjene Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. - 2026. Hrvatskoj su osigurana značajna finansijska sredstva koja će pomoći da se pozitivni gospodarski trendovi nastave i u narednom razdoblju.

Inflacijski pritisci prelili su se sa stranih tržišta na domaće, primarno kroz rast cijena energenata i prehrambenih proizvoda, pri čemu nisu zabilježena odstupanja u odnosu na kretanja u ostalim EU članicama.

Nastavljen je put ka uvođenju eura kao nacionalne valute s ciljanim početkom 01.01.2023., a određeni pomaci napravljeni su i u ispunjavanju potrebnih uvjeta za ulazak u Schengenski prostor. Dodatno, u prošloj godini Hrvatska je ostvarila i najviši kreditni rejting u povijesti, BBB kreditni rejting prema agenciji Fitch, uz pozitivne izgleda za buduće razdoblje.

Poduzete mjere i aktivnosti

Sagledavajući investicijsku politiku AZ-a u retrospektivi, možemo reći da je pod utjecajem globalnog gospodarskog oporavka podignuta izloženost prema stranim dionicama. Na klasi domaćih dionica alokacija je blago smanjena a nastavljeno je sa strategijom diversifikacije portfelja uz podržavanje domaće ekonomije sudjelovanjem na većim kvalitetnim projektima koji bi u dugom roku trebali osigurati stabilne izvore prihoda. Alokacija u obvezničke klase imovine sveukupno je smanjena što je rezultiralo i nižom duracijom portfelja.

Određeni pomaci u klasi alternativnih ulaganja ostvareni su i u prošloj godini te se nadamo da će i u narednom razdoblju biti projekata kako bi i u ovom segmentu portfelja nastavili s diversifikacijom i povećanjem izloženosti. Određena razina konzervativnosti je zadržana, već spomenutim snižavanjem duracije, ali i činjenicom da je povećana alokacija u visoko likvidnu imovinu čime se zadržala fleksibilnost u slučaju novog porasta volatilnosti uslijed tržišno – ekonomskih neizvjesnosti koje su i dalje prisutne. Nije bilo značajnijih promjena vezanih uz valutnu izloženost.

Izvršće posloводства (nastavak)

2. Rezultati poslovanja, rizici i daljnji razvoj fondaPoslovne aktivnosti Fonda

AZ Dalekovod zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond („Fond“) je sukladno Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima zasebna imovina bez pravne osobnosti kojom upravlja Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Društvo za upravljanje“).

Društvo za upravljanje investira imovinu Fonda na umjereno konzervativan način, a s glavnim ciljem ostvarenja primjerenog prinosa.

U 2021. godini Fond je ostvario prinos od 8,31%.

Ostvareni prinosi po godinama u zadnjih 5 godina bili su kako je prikazano u tablici:

Godina	Prinos
2021.	8,31%
2020.	-0,84%
2019.	10,93%
2018.	-2,12%
2017.	-3,14%

Prosječan godišnji prinos od osnutka do kraja 2021. iznosi 6,47%. Prosječan godišnji prinos od osnutka izračunava se kao geometrijski prosjek prinosa u razdoblju od osnutka do zadnjeg dana razdoblja.

Nominalni prinos Fonda predstavlja postotnu razliku između vrijednosti udjela na prvi i zadnji dan razdoblja u kojem se prinos računa. Rezultati poslovanja fonda ostvareni u proteklim razdobljima ne predstavljaju indikaciju i nemaju nikakav utjecaj na buduće rezultate poslovanja fonda. Prilikom izračuna prinosa uzeti su u obzir svi troškovi i naknade Fonda osim ulaznih i izlaznih naknada.

Neto imovina Fonda pod upravljanjem Društva na 31. prosinca 2021. godine iznosila je 27,6 milijuna kuna. Broj članova Fonda na dan 31. prosinca 2021. bio je 314.

Imovina Fonda na 31. prosinca 2021. bila je uložena najvećim dijelom tj. 78,31% u domaće vrijednosne papire. U tim ulaganjima najzastupljeniji su domaći dužnički vrijednosni papiri sa 54,30% neto imovine Fonda. Domaće dionice čine 24,01% neto imovine Fonda. Inozemnu imovinu čine strane dužničke vrijednosnice, strane dionice i udjeli u investicijskim fondovima sa 16,92%.

2.2. Financijski rezultati Fonda u 2021.

Neto imovina Fonda porasla je sa 25,9 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2020. godine na 27,7 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2021. godine što predstavlja povećanje od 1,8 milijuna kuna.

Neto novčani primici od članova Fonda od početka rada do 31. prosinca 2021. iznose 4,0 milijuna kuna, dok je razlika od 23,7 milijuna kuna do vrijednosti neto imovine na 31. prosinca 2021. rezultat poslovanja Fonda i primitaka po osnovi državnih poticaja.

99,68% obveza čine dugoročne obveze za iskup udjela članova Fonda, dok ostatak od 0,32% čine kratkoročne obveze.

Izvješće posloводства (nastavak)

2. Rezultati poslovanja, rizici i daljnji razvoj fonda (nastavak)

2.3. Upravljanje rizicima

Kao vodeće društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima u Republici Hrvatskoj, Društvo smatra upravljanje rizicima integralnim dijelom svog poslovanja. Okvir upravljanja rizicima, pokriva sve dijelove poslovanja. To osigurava da su rizici identificirani, analizirani, procijenjeni i da se njima upravlja na konzistentan način.

2.4. Financijski instrumenti i rizici

Ulagačke aktivnosti Fonda izlažu ga različitim vrstama rizika povezanih s financijskim instrumentima i tržištima na kojima ulaže. Najznačajnije vrste financijskog rizika kojima je Fond izložen su tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti. Imovina Fonda investira se u dužničke i vlasničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima sukladno zakonskim ograničenjima i tržišnim uvjetima kako bi se maksimizirao očekivani prihod te minimiziralo rizik. Društvo za upravljanje nastoji ostvariti željeni prinos alocirajući sredstva u one vrste vrijednosnih papira i na ona tržišta za koja procijeni da će u budućnosti davati najbolje prinose u odnosu na prateći rizik. Društvo za upravljanje upravlja rizicima na dnevnoj osnovi, u skladu s politikama i procedurama koje su na snazi.

Fond može ulagati u financijske instrumente, te izvršavati transakcije denominirane u stranim valutama koje ne predstavljaju njegovu funkcionalnu valutu. Sukladno tome, Fond je izložen riziku da se relativan odnos njegove funkcionalne valute i drugih stranih valuta može promijeniti. Izloženost tečajnom riziku svakodnevno se mjeri. Terminski ugovori u stranoj valuti koriste se kako bi se smanjila izloženost tečajnom riziku.

Fond je izložen riziku promjene fer vrijednosti kamatnih stopa koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom, budući da cijene istih ovise o promjenama kamatnih stopa. Fond nema kamatonosnih obveza.

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica je mogućnost da cijene vlasničkih vrijednosnica fluktuiraju i utječu na fer vrijednost vlasničkih i ostalih instrumenata čija vrijednost proizlazi iz vlasničkih ulaganja ili indeksa cijena vlasničkih vrijednosnica.

Kreditni rizik predstavlja rizik da stranka financijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Fondu u trenutku njihova dospijanja. Rizik da druga strana neće ispuniti svoje obveze redovno se prati. Kako bi se upravljalo kreditnim rizikom, investicije Fonda su diversificirane i preferiraju se partneri i izdavatelji niskog kreditnog rizika. Kreditni rizik iz dužničkih instrumenata uglavnom proizlazi iz vrijednosnica koje je izdala Republika Hrvatska. Sukladno tome, najveća izloženost kreditnom riziku odnosi se na domaći državni rizik. Dodatno, kreditni rizik proizlazi iz dužničkih vrijednosnica izdanih od strane ostalih država i hrvatskih društava. Maksimalna izloženost pojedinim partnerima prilikom plasiranja depozita kod banaka utvrđuje se internim limitima ulaganja što se svakodnevno prati.

Rizik likvidnosti znači situaciju u kojoj vrijednosni papir ne može biti prodan u odgovarajućem roku po razumnoj cijeni što može imati utjecaja na vrijednost fonda ako je ulaganje potrebno prodati u dogledno vrijeme. Rizik likvidnosti također se odnosi i na osiguravanje dovoljno likvidnih sredstava kako bi se podmirili odljevi sredstava iz Fonda prema zahtjevima članova za isplatu. Kako bi upravljalo ovim rizikom, Društvo procjenjuje likvidnost ulaganja u odnosu na potencijalne isplate te vodi računa o usklađenosti ulaganja s potrebama.

2.5. Operativni rizik

Operativni rizik podrazumijeva rizik direktne ili indirektne štete nastale zbog grešaka, povreda, prekida ili oštećenja koje su uzrokovali interni procesi, tehnologija i infrastruktura koja podržava poslovanje Fonda ili eksterno uzrokovani događaji. Operativni rizik uključuje pravni rizik i rizik usklađenosti s regulativom, dok su iz njega isključeni kreditni, tržišni i rizik likvidnosti. Upravljanje operativnim rizikom fokusira se na rano prepoznavanje i proaktivno upravljanje operativnim rizicima na prvoj liniji obrane tj. na operativnoj razini. Funkcija upravljanja rizicima identificira i procjenjuje relevantne operativne rizike i slabosti u kontrolama kroz dijalog sa prvom linijom obrane.

Izvješće posloводства (nastavak)

2. Rezultati poslovanja, rizici i daljnji razvoj fonda (nastavak)

2.6. Reputacijski rizik i vrijednost klijenata

Reputacijski rizik je rizik neočekivanog pada vrijednosti Društva uzrokovanog padom reputacije. Reputacijski rizik može također biti posljedica gubitaka u svim drugim kategorijama rizika kao npr. tržišni ili kreditni rizik. Reputacijski rizici su identificirani i procjenjivani u procesu procjene glavnih rizika, pri kojem viši management također odlučuje i o eventualno potrebnim akcijama.

Upravljanje rizicima štiti vrijednost kompanije, ali i vrijednost za članove fondova. Pri upravljanju fondovima Društvo osigurava nepristrano postupanje prema svim članovima mirovinskog fonda.

2.7. Budući razvoj Fonda

Društvo će nastaviti poslovati sa zasebnom imovinom Fonda s pozornošću savjesnog gospodarstvenika i isključivo u interesu članova pridržavajući se načela sigurnosti, razboritosti i opreza, te smanjenja rizika raspršenošću ulaganja vodeći pri tome računa o zakonskim ograničenjima ulaganja imovine.

3. Događaji nakon kraja poslovne godine

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izvještavanja koji bi bili značajni za ovo izvješće.

4. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Društvo u 2021. nije sudjelovalo u aktivnostima istraživanja i razvoja.

5. Podružnice društva

Društvo nema podružnica, niti se planira njihovo osnivanje

6. Pravila korporativnog upravljanja

Pravila korporativnog upravljanja implementirana su u Društvu koje upravlja Fondom.

Efikasno korporativno upravljanje nužan je preduvjet uspješnosti Društva. Isto se realizira kroz postavljanje strateških ciljeva, osiguranje infrastrukture koja omogućuje njihovu realizaciju, uspostavu jasne linije odgovornosti, osobnog integriteta Uprave i zaposlenika. Društvo primjenjuje eksterne i interne propise i prati kompatibilnost organizacijske strukture.

6.1. Skupština Društva

Skupštinu Društva saziva Uprava nakon što Nadzorni odbor da suglasnost na odluke koje Skupština temeljem Društvenog ugovora i zakona usvaja. Skupština odlučuje o broju i imenovanju članova Uprave i Nadzornog odbora Društva, financijskim izvješćima, uporabi dobiti i pokrivanju gubitka, davanju razrješnice članovima Uprave i Nadzornog odbora, imenovanju revizora, prestanku Društva i imenovanju likvidatora te izmjenama Društvenog ugovora. Skupština Društva donosi i druge odluke koje je dužna i ovlaštena donositi temeljem zakona i drugih propisa. Održavanje Skupštine nije potrebno ako se članovi Društva u pismenom obliku suglase o donošenju pojedine odluke.

6.2. Uprava Društva

Uprava Društva zastupa Društvo prema trećima. U vođenju poslovanja Uprava naročito vodi računa da Društvo posluje sukladno važećim zakonskim propisima, internim pravilima o upravljanju rizicima, a odgovorna je i za sustavno praćenje, procjenu i strategiju poslovanja. Uprava je dužna sastavljati financijska izvješća, izvješćivati Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga te realno procjenjivati ukupnu imovinu i obveze.

Izvješće posloводства (nastavak)

6. Pravila korporativnog upravljanja (nastavak)

6.3. Nadzorni Odbor

Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova i kontrolira ispravnost financijskog poslovanja Društva u skladu sa zakonom, općim aktima i odlukama Skupštine Društva, usvaja poslovne planove za narednu godinu kao i strateški plan za naredne tri godine, razmatra Izvješće posloводства o ostvarivanju poslovne politike, stanju i poslovanju Društva, daje suglasnost na prijedlog Uprave o usvajanju internih (periodičnih) financijskih izvještaja i privremenom raspoređivanju dobiti prema tim izvješćima, kontrolira da li su godišnja financijska izvješća sastavljena u skladu s podacima iz poslovnih knjiga i pokazuju li ispravno imovinsko i poslovno stanje Društva, zauzima stavove o prijedlozima Uprave za raspoređivanje dobiti ili pokriće gubitaka po godišnjim financijskim izvješćima, podnosi skupštini Društva izvješće o obavljenom nadzoru nad vođenjem poslova Društva te daje prethodnu suglasnost na odluke Uprave, kada je to određeno Zakonom.

Članove Nadzornog odbora imenuje Skupština uz prethodnu suglasnost Agencije, a jednog člana Nadzornog odbora imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za mirovinski sustav.

6.4. Revizijski odbor

Sukladno Zakonu o reviziji, Društvo ima Revizijski odbor kojega čine četiri člana Nadzornog odbora Društva, od kojih jedan član Nadzornog odbora ima znanja iz područja računovodstva.

Revizijski odbor prati postupak financijskog izvješćivanja te učinkovitost sustava unutarnje kontrole, unutarnje revizije, praćenja usklađenosti te sustav upravljanja rizicima, nadgleda provođenje revizije godišnjih financijskih izvještaja, prati neovisnost samostalnih revizora ili revizorskog društva koje obavlja reviziju, a posebno ugovore o dodatnim uslugama, daje preporuke Nadzornom odboru o odabiru neovisnog revizora, raspravlja o planovima i godišnjem izvješću unutarnje revizije te o značajnim pitanjima koja se odnose na ovo područje, kao i analizira ključne izvještaje nadzornih tijela, razmatra njihove nalaze i ispravljanje uočenih nedostataka/nepravilnosti.

6.5. Sukob interesa

Politikom upravljanja sukobom interesa, Pravilnikom o radu, Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova kao i pojedinačnim ugovorima o radu te Pravilnikom o standardima usklađenja tržišta kapitala i drugim internim aktima Društva jasno su naznačene dužnosti i odgovornosti svakog pojedinog radnika, zaključivanje osobnih transakcija relevantnih osoba te sprječavanje sukoba interesa.

U Društvu je na snazi i Pravilnik o praćenju usklađenosti kojim se uređuje usklađivanje pozitivnih zakonskih propisa s internim i drugim aktima Društva koji se koriste u redovnom poslovanju, pravila etičnosti i ponašanja radnika, postupak i ograničenja privatnih ulaganja radnika, pravila ponašanja na tržištu te pravila o zaštiti i postupanju s povlaštenim informacijama, poslovnim i drugim tajnama do kojih radnici mogu doći u redovnom poslovanju.

S ciljem uspostave učinkovitog mehanizma koji će omogućiti djelotvorno praćenje primjerenosti postupanja Društva vezano uz sprječavanje sukoba interesa, kao i identificirati potencijalan sukob interesa te uskladiti postupanje radi sprječavanja istog u Društvu je osnovan i Odbor za sprječavanje sukoba interesa.

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU na dan 31. prosinca 2021. godine

u '000 kn

Konta skupine	POZICIJA IMOVINE	Bilješka	31.12.2020.	31.12.2021.
	Imovina fonda			
10+18*	Novčana sredstva	5	518	1.404
37+52+18*	Depoziti kod kreditnih institucija		0	0
55+18*	Repo ugovor i slični ugovori o kupnji i ponovnoj prodaji vrijednosnog papira		0	0
	Prenosivi vrijednosni papiri	6	23.289	24.320
30+32+40+41+18*	-koji se vrednuju po fer vrijednosti		19.764	20.042
	a) kojima se trguje na uređenom tržištu		19.637	19.991
	b) kojima se trguje na drugom uređenom tržištu		0	0
	c) nedavno izdani kojima je prospektom predviđeno uvrštenje		127	51
50+18*	-koji se vrednuju po amortiziranom trošku		3.525	4.278
31+51	Instrumenti tržišta novca		0	0
33x	Udjeli UCITS fondova		2.020	1.945
33y	Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima		0	0
34	Udjeli alternativnih investicijskih fondova		0	12
35	Izvedeni financijski instrumenti	17	83	0
55	Ostala financijska imovina		0	0
raz 1 (osim kt 10)+39+49	Ostala imovina	7	2	2
A	Ukupna imovina		25.912	27.683
990-994	Izvanbilančna evidencija aktiva	17	1.326	1.630
	Obveze fonda			
20	Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente		0	0
21+28*	Financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti	17	0	46
22+28*	Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku		0	0
23	Obveze prema mirovinskom društvu	8	32	34
24	Obveze prema depozitaru		1	3
26	Obveze prema imateljima udjela		0	0
25+27+28*	Ostale obveze fonda		1	6
	Ukupno obveze fonda		34	89
	Neto imovina fonda		25.878	27.594
	Broj izdanih udjela		96.206	94.715
	Cijena udjela fonda		268,9890	291,3413
	Obveze fonda prema izvorima imovine			
90	Novčani primici		37.110	38.069
90x	Novčani primici s osnova uplata na osobni račun člana		31.977	32.836
90y	Novčani primici s osnove promjene članstva		161	161
90z	Novčani primici po osnovi državnih poticaja		4.972	5.072
93	Novčani izdaci		-27.624	-28.978
93x	Novčani izdaci s osnova isplata mirovina		-24.243	-25.503
93y	Novčani izdaci s osnove promjene članstva		-2.473	-2.566
93z	Novčani izdaci zbog smrti člana		-908	-909
94	Dobit/gubitak tekuće poslovne godine		183	2.399
95	Zadržana dobit/gubitak iz prethodnih razdoblja		15.218	15.401
96	Rezerve fer vrijednosti		991	703
96x+96y	-fer vrijednost financijske imovine		991	703
96z	-učinkoviti dio računovodstva zaštite		0	0
	Ukupno obveze prema izvorima imovine		25.878	27.594
995-999	Izvanbilančna evidencija pasiva	17	1.326	1.630

* obračunata kamata po financijskom instrumentu

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine

u '000 kn

Konta skupine	POZICIJA	Bilješka	01.01.2020.- 31.12.2020.	01.01.2021.- 31.12.2021.
	Neto realizirani dobiti (gubici) financijskih instrumenata	10	195	148
73	Realizirani dobiti od financijskih instrumenata		368	199
63	Realizirani gubici od financijskih instrumenata		173	51
	Neto nerealizirani dobiti (gubici) financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	10	-123	2.029
72-62	Neto nerealizirani dobiti (gubici) financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (svođenje na fer vrijednost)		11	1.876
71x-60x	Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		-134	153
	Ostali prihodi		1.928	1.712
70	Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)	9	384	365
71 (osim 71x)	Pozitivne tečajne razlike		1.422	1.186
74	Prihodi od dividendi		122	161
75	Dobit od ukidanja rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		0	0
76	Ostali prihodi		0	0
	Ostali financijski rashodi		1.433	1.097
67	Rashodi od kamata		0	0
60 (osim 60x)	Negativne tečajne razlike		1.433	1.091
64x	Gubici od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		0	0
68	Ostali rashodi s osnove ulaganja u financijske instrumente		0	6
	Ostali rashodi		384	393
61	Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom	11	364	378
65	Naknada depozitaru	12	8	8
66	Transakcijski troškovi	14	12	7
64y	Umanjenje ostale imovine		0	0
69	Ostali dozvoljeni troškovi fonda		0	0
	Dobit ili gubitak		183	2.399
	Ostala sveobuhvatna dobit		-408	-288
	<i>Promjena fer vrijednosti vlasničkih instrumenata</i>			
	<i>Promjena revalorizacijskih rezervi: dužnički vrijednosni papiri</i>		-408	-288
	- nerealizirani dobiti/gubici	10	-408	-288
	- preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)		0	0
	<i>Promjena revalorizacijskih rezervi: računovodstvo zaštite (učinkoviti dio)</i>		0	0
	- dobiti/gubici		0	0
	- preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)		0	0
	Ukupna sveobuhvatna dobit		-225	2.111

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine

u '000 kn

Pozicija	Bilješka	01.01.2020.- 31.12.2020.	01.01.2021.- 31.12.2021.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		863	1.262
Primici od prodaje prenosivih vrijednosnih papira		3.879	2.622
Izdaci od kupnje prenosivih vrijednosnih papira		-2.972	-2.061
Primici od prodaje instrumenata tržišta novca		0	0
Izdaci od kupnje instrumenata tržišta novca		0	0
Primici od prodaje udjela investicijskih fondova		234	729
Izdaci od kupnje udjela investicijskih fondova		-342	-239
Primici od ulaganja u izvedene financijske instrumente		1.615	3.279
Izdaci od ulaganja u izvedene financijske instrumente		-1.652	-3.232
Primici od dividendi		122	161
Primici od kamata		450	391
Izdaci za kamate		0	0
Primici po depozitima, repo ugovorima i sličnim ugovorima o prodaji i ponovnoj kupnji		0	0
Izdaci po depozitima, repo ugovorima i sličnim ugovorima o prodaji i ponovnoj kupnji		0	0
Izdaci od naknada za upravljanje		-366	-375
Izdaci za naknade depozitaru		-8	-8
Izdaci za transakcijske troškove i ostale dozvoljene troškove fonda		-12	-5
Ostali primici iz poslovnih aktivnosti		1.079	536
Ostali izdaci iz poslovnih aktivnosti		-1.164	-536
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti		-1.306	-397
Primici s osnova uplata na osobni račun člana		860	859
Primici s osnove promjene članstva		0	0
Primici s osnove državnih poticaja		112	99
Izdaci s osnova isplata mirovina		-1.389	-1.260
Izdaci s osnove promjene članstva		-728	-93
Izdaci zbog smrti člana		-161	-2
Ostali primici iz financijskih aktivnosti		0	0
Ostali izdaci iz financijskih aktivnosti		0	0
Efekti promjene tečaja stranih valuta		-10	21
Neto povećanje (smanjenje) novčanih sredstava		-453	886
Novac na početku razdoblja		971	518
Novac na kraju razdoblja	5	518	1.404

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U NETO IMOVINI MIROVINSKOG FONDA
za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine

u '000 kn

Pozicija	01.01.2020.- 31.12.2020.	01.01.2021.- 31.12.2021.
Dobit ili gubitak	183	2.399
Ostala sveobuhvatna dobit	-408	-288
Povećanje/smanjenje neto imovine od poslovanja fonda (sveobuhvatna dobit)	-225	2.111
Primici s osnova uplata na osobni račun	861	859
Primici s osnove promjene članstva	0	0
Primici s osnove državnih poticaja	111	100
Izdaci s osnova isplata mirovina	-1.388	-1.259
Izdaci s osnove promjene članstva	-728	-93
Izdaci zbog smrti člana	-162	-2
Ukupno povećanje/smanjenje od transakcija s udjelima fonda	-1.306	-395
Ukupno povećanje/smanjenje neto imovine fonda	-1.531	1.716

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O POSEBNIM POKAZATELJIMA MIROVINSKOG FONDA
za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine

u '000 kn

Pozicija	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2017.
Neto imovina fonda	27.594	25.878	27.409	25.429	27.092
Broj udjela fonda	94.715	96.206	101.036	103.983	108.432
Cijena udjela fonda	291,3413	268,9890	271,2773	244,5439	249,8490
	2021.	2020.	2019.	2018.	2017.
Prinos fonda	8,31	-0,84	10,93	-2,12	-3,14
Pokazatelj ukupnih troškova	1,48	1,50	1,50	1,54	1,56
Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima putem kojih je fond obavio više od 10% svojih transakcija tijekom tekućeg razdoblja					
Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima	Vrijednost transakcija obavljenih putem pravnih osoba za posredovanje iskazana kao postotak od ukupne vrijednosti svih transakcija fonda u tekućem razdoblju		Provizija plaćena pravnoj osobi za posredovanje iskazana kao postotak ukupne vrijednosti transakcija obavljenih posredstvom te pravne osobe		
CITIGROUP GLOBAL MARKETS	13,15		0,00		
JP MORGAN SECURITIES AG, FRANKFURT	16,68		0,01		
PRIVREDNA BANKA ZAGREB	10,70		0,00		
UNICREDIT BANK AG	13,32		0,00		
ZAGREBAČKA BANKA D.D.	19,06		0,06		

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O VREDNOVANJU IMOVINE I OBVEZA MIROVINSKOG FONDA
na dan 31. prosinca 2021. godine

‘000 kn

Metoda vrednovanja	Pozicije	31.12.2020.	% NAV	31.12.2021.	% NAV
Fer vrijednost	Financijska imovina	21.867	84,50	21.999	79,73
	...od toga tehnikama procjene	9.484	36,65	9.328	33,80
	Financijske obveze	0	0,00	-46	-0,17
	...od toga tehnikama procjene	0	0,00	-46	-0,17
Amortizirani trošak	Financijska imovina	4.043	15,62	5.682	20,59
	Financijske obveze	0	0,00	0	0,00
Ostale metode	Ostala imovina	2	0,01	2	0,01
	Ostale obveze	-34	-0,13	-43	-0,16

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Bilješke uz financijske izvještaje

1 Fond koji je predmet izvještavanja

AZ Dalekovod zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond („Fond“) osnovan je 2. prosinca 2004. godine. Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Društvo za upravljanje“) upravlja Fondom, a sjedište Društva za upravljanje se nalazi u Zagrebu, Heinzelova 70. Krajnji vlasnik i krajnje matično društvo Društva za upravljanje je Allianz SE, Njemačka.

Mirovinski fond je fond posebne vrste koji nema pravnu osobnost i osnovan je kao dobrovoljni mirovinski fond za zaposlenike Dalekovod d.d., društva registriranog u Republici Hrvatskoj radi ulaganja novčanih sredstava članova s ciljem povećanja vrijednosti i zaštite imovine Fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja njegovim članovima, u skladu s odredbama Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN 19/14, NN 29/18, NN 115/18) („Zakon“).

Načela i strategija ulaganja

Fond će provoditi ulaganja imovine poštujući temeljna načela ulaganja: sigurnosti, razboritosti i opreza, lojalnosti, skrbi, smanjivanja rizika raspršenošću ulaganja, zakonitosti, održavanja odgovarajuće likvidnosti i zabrane sukoba interesa vodeći pri tome računa o zakonskim ograničenjima ulaganja imovine.

U procesu procjene izloženosti imovine Fonda pojedinim tržišnim rizicima promatra se portfelj Fonda u agregiranoj formi, tj. unutar odgovarajućih klasa imovine. Klase izloženosti ujedno predstavljaju osnovu za procjenu utjecaja pojedinih tržišnih događaja na portfelj Fonda, odnosno osnovu za procjenu rizika kojima je imovina Fonda izložena.

Zagrebačka banka d.d. („Depozitar“) je depozitar Fonda.

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga („Agencija“) je regulatorno tijelo Fonda.

2 Osnova za pripremu

Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Pravilnikom o godišnjim, polugodišnjim i drugim izvještajima dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN 104/17, NN 98/20) izdanim od strane Agencije odnosno računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj.

Računovodstvena regulativa Agencije temelji se na Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske Unije („MSFI usvojeni od strane EU“).

Računovodstvene politike podudaraju se s računovodstvenim načelima Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja usvojenih od strane EU, osim u dijelu izračuna očekivanih kreditnih gubitaka za financijsku imovinu po amortiziranom trošku te u dijelu prezentacije financijskih izvještaja koji su pripremljeni sukladno pravilniku Agencije. Tamo gdje se računovodstvene politike podudaraju s MSFI usvojenim od strane EU u opisu računovodstvenih politika Fonda poziva se na pojedine standarde koji su bili u primjeni na dan 31. prosinca 2020. godine.

Ovi financijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje dana 1. ožujka 2022. godine.

Osnova za mjerenje

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su na osnovi fer vrijednosti za financijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i financijske instrumente koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ostala financijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom trošku ili povijesnom trošku.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

2 Osnova za pripremu (nastavak)

Prezentacija financijskih izvještaja

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su na temelju konzistentne prezentacije i klasifikacije.

Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno računovodstvenoj regulativi primjenjivoj za mirovinske fondove u Republici Hrvatskoj zahtijeva donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki od strane rukovodstva koje utječu na primjenu politika i objavljenih iznosa imovine i obveza, prihoda i troškova. Procjene i povezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i različitim drugim faktorima koji se smatraju realnima u određenim okolnostima, čiji rezultati čine osnovu za donošenje prosudbi o knjigovodstvenim vrijednostima imovine i obveza koje nisu direktno vidljive iz ostalih izvora. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena.

Procjene i pripadajuće pretpostavke redovito se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je promjena procjene napravljena ako promjena utječe samo na to razdoblje. Ako promjena utječe na razdoblje u kojem je nastala i na buduća razdoblja, priznaje se u razdoblju u kojem je nastala i u budućim razdobljima.

Informacije o prosudbama rukovodstva Društva za upravljanje koje se odnose na primjenu računovodstvenih propisa, koji imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje kao i informacije o procjenama sa znatnim rizikom mogućeg značajnog usklađenja u idućoj godini objavljene su u Bilješci 4.

Funkcionalna i izvještajna valuta

Financijski izvještaji pripremljeni su u kunama ("kn"), koja je ujedno i funkcionalna valuta te zaokruženi na najbližu tisuću.

Službeni tečaj na dan 31. prosinca 2021. godine bio je 7,517174 kuna za 1 euro (2020.: 7,536898 kuna) i 6,643548 kuna za 1 američki dolar (2020.: 6,139039 kuna).

3 Značajne računovodstvene politike

Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane na sva razdoblja prikazana u ovim financijskim izvještajima.

Prihodi od ulaganja

Prihodi od ulaganja za razdoblje uključuju realizirane dobitke od ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima te derivativne financijske instrumente, nerealizirane dobitke od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, prihode od kamata i amortizacije premije (diskonta), pozitivne tečajne razlike, dividende i ostali slične prihode.

Fond primjenjuje FIFO metodu („First-In-First-Out“) za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka kod prestanka priznavanja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Prihodi od ulaganja (nastavak)

Prihodi od kamata od dužničkih vrijednosnica te tekućih računa i plasmana kod banaka priznaju se u dobiti ili gubitku kako nastaju, primjenom efektivne kamatne stope relevantnog instrumenta izračunate na datum stjecanja, kojom se budući procijenjeni novčani tokovi svode na neto sadašnju vrijednost tijekom razdoblja trajanja pripadajućeg ugovora ili primjenom odgovarajuće promjenjive kamatne stope. Prihodi od kamata uključuju i amortizaciju bilo kojeg diskonta ili premije, i ukoliko je primjenjivo, transakcijske troškove ili ostale razlike između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog instrumenta i njegove vrijednosti po dospeljeću, izračunatih primjenom efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske imovine ili obveze i raspoređivanja prihoda od kamata ili rashoda od kamata tijekom očekivanog razdoblja držanja instrumenata. Prihod od kamata od dužničkih instrumenata priznaje se po efektivnoj kamatnoj stopi te je prikazan u stavci *Prihodi od kamata i amortizacije premije (diskonta)* u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Prihod od dividendi od kotiranih vlasničkih vrijednosnica i raspodjele iz investicijskih fondova priznaju se kao prihod kada je ostvareno pravo na dividendu umanjeno za porez po odbitku.

Rashodi

Rashodi Fonda uključuju realizirane gubitke od ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima te derivativne financijske instrumente, nerealizirane gubitke od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, naknade za upravljanje, naknade depozitaru, brokerske naknade od transakcija financijskih instrumenata po računu dobiti i gubitka, transakcijske troškove, negativne tečajne razlike, te ostale rashode.

Troškovi poslovanja se priznaju u dobiti i gubitku kako nastaju. Određene troškove poslovanja te rashode nastale na temelju upravljanja Fondom snosi Društvo za upravljanje u skladu sa Zakonom i regulativom Agencije te oni nisu prikazani kao rashod u financijskim izvještajima Fonda.

Nerealizirani dobici i gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Nerealizirani dobici i gubici od ulaganja u financijske instrumente uključuju promjenu fer vrijednosti financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te nerealizirane tečajne razlike od ulaganja u vrijednosne papire.

Dobici i gubici od preračunavanja monetarne imovine i obveza

Transakcije u stranim valutama preračunate su po službenom tečaju Hrvatske narodne banke na dan poslovne promjene. Monetarna i nemonetarna imovina i obveze izražene u stranim valutama preračunati su u kune po službenom tečaju koji se primjenjuje na datum izvještavanja. Sve tečajne razlike koje proizlaze iz preračunavanja stranih valuta i svi realizirani dobici umanjeni za gubitke kod prodaje ili namire monetarne imovine ili obveza uključeni su u dobit ili gubitak u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Tečajne razlike koje proizlaze iz financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak prikazane su u poziciji neto tečajnih razlika financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti. Sve ostale tečajne razlike proizašle od preračunavanja stranih valuta po imovini i obvezama, uključujući novčana sredstva i depozite kod kreditnih institucija i ostala ulaganja koja se vrednuju po amortiziranom trošku prikazane su unutar ostalih tečajnih razlika.

Financijski instrumenti

Klasifikacija

Fond klasificira svoju financijsku imovinu i financijske obveze na temelju poslovnog modela upravljanja financijskom imovinom i obvezama i obilježjima financijske imovine s ugovornim novčanim tokovima u sljedeće kategorije: financijska imovina i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i financijska imovina i obveze po amortiziranom trošku. Društvo za upravljanje odlučuje o klasifikaciji odmah pri inicijalnom priznavanju.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitke je financijska imovina ili financijske obveze koja nije klasificirana kao financijska imovina koja se mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku.

Određena ulaganja ili obveze mogu se pri početnom priznavanju neopozivo kategorizirati u ovu kategoriju ako se time otklanja ili znatno umanjuje nedosljednosti pri mjerenju ili priznavanju (računovodstvena neusklađenost) koja bi u protivnome nastala zbog mjerenja imovine ili obveza ili priznavanja dobiti ili gubitka povezanih s tom imovinom ili obvezama na različitim osnovama.

Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju vlasničke vrijednosnice, ulaganja u investicijske fondove te derivativne financijske instrumente.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Financijska imovine se klasificira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ukoliko su ispunjeni slijedeći uvjeti:

- a) Financijska imovina drži se u okviru poslovnog modela čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine; i
- b) Na temelju ugovornih uvjeta financijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit uključuje dužničke vrijednosnice.

Financijska imovina i obveze po amortiziranom trošku

Financijska imovina se klasificira po amortiziranom trošku ukoliko su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a) Financijska se imovina drži u okviru poslovnog modela čija je svrha držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova; i
- b) Na temelju ugovornih uvjeta financijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Iako se u ovu kategoriju klasificira imovina za koju je cilj držanje do dospelja, prodaju je moguće realizirati u slučajevima povećanja kreditnog rizika imovine, povećanja rizika koncentracije, prekoračenja ograničenja ulaganja ili izvršenja prodaje netom prije dospelja i ako su sredstva od prodaje približno jednaka iznosu koji se prikuplja u okviru preostalih ugovornih novčanih tokova.

Financijska ulaganja koja se vrednuju po amortiziranom trošku uključuju dužničke vrijednosnice.

Ostale financijske obveze

Financijske obveze koje se ne vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente i financijske obveze proizašle iz imovine članova Fonda te ostale obveze.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Priznavanje i prestanak priznavanja

Priznavanje imovine i obveza provodi se ovisno o vrsti imovine i obveza, te provedenoj klasifikaciji. Fond priznaje financijsku imovinu ili financijsku obvezu u izvještaju o financijskom položaju samo i isključivo kada fond postaje jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uvjeti instrumenta.

Financijska imovina i obveze početno se priznaju po fer vrijednosti uvećano ili umanjeno, u slučaju financijske imovine ili financijskih obveza koje se ne vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa stjecanjem ili isporukom financijske imovine ili financijskih obveza. Izuzetak od navedenog su financijska imovina i financijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, koji se pri početnom priznavanju ne dodaju transakcijski troškovi, jer se oni po nastanku priznaju u račun dobiti i gubitka.

Početno priznavanje financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, te dužničkih vrijednosnih papira koji se vode po amortiziranom trošku, obavlja se na datum ugovora (datum trgovanja).

Početno priznavanje ostale imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku obavlja se na datum namire.

Kupnja i prodaja financijskih instrumenata priznaje se u imovini Fonda na datum ugovora (trgovanja). Zaključna transakcija kupnje priznaje se u imovini prema vrsti i provedenoj klasifikaciji financijskog instrumenta uz istovremeno priznavanje obveze za namiru. Na dan zaključenja transakcije prodaje, u imovini fonda financijski instrument se prestaje priznavati, a počinje se priznavati potraživanje s osnove prodaje financijskog instrumenta.

Prilikom sudjelovanja u javnoj ponudi vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca (inicijalna i sekundarna ponuda, ponuda ograničenom broju ulagatelja i sl.), prenosivi vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca iskazuju se kao potraživanje u iznosu prihvaćene ponude, a nakon njihovog upisa na račun Fonda ili pod/skrbnika u središnjem depozitoriju, odnosno u slučaju ulaganja u prenosive vrijednosne papire izdavatelja iz druge države članice ili države članice Organizacije za gospodarsku suradnju i nadzor (dalje: OECD) po primljenoj obavijesti od depozitara, priznaje se u imovini Fonda sukladno klasifikacijama financijske imovine.

Prenosivi vrijednosni papiri kod obvezujućih javnih ponuda za otkup vrijednosnih papira vrednuju se od datuma obavijesti depozitara o prihvaćenoj ponudi od strane ponuditelja po cijeni otkupa iz javne ponude.

Promjene nad imovinom i obvezama u poslovnim knjigama evidentiraju se na osnovu urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.

Potraživanja ili obveze po osnovi kamata i sličnih prava i obveza iskazuju se u imovini ili obvezama po utvrđivanju imateljevog prava.

Potraživanja za dividende ili udjele u dobiti priznaju se u imovini Fonda na prvi dan od kojeg se dionicom trguje bez prava na dividendu (ex dividend date). Iznimno, Fond može priznati potraživanje za dividende ili udjele u dobiti u imovini na dan utvrđivanja imateljevog prava, a temeljem odluke o isplati dividende ili raspodjele dobiti nadležnog organa trgovačkog društva (npr. glavne skupštine) ili zaprimljene obavijesti od depozitara.

Naknadno mjerenje

Nakon početnog priznavanja financijska imovina, uključujući derivative koji predstavljaju imovinu, mjeri se po fer vrijednosti, bez umanjenja za iznos transakcijskih troškova koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog načina otuđenja, osim vezano za financijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku, primjenom metode efektivne kamatne stope.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Nakon početnog priznavanja financijske obveze mjere se po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, osim:

- a) Financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Takve obveze, uključujući derivative koji predstavljaju obveze, mjere se po fer vrijednosti, osim derivativne obveze koja je povezana i mora biti podmirena isporukom glavnih instrumenata koji ne kotiraju, čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi, koja će se mjeriti po trošku stjecanja.
- b) Financijskih obveza koje nastaju ako prijenos financijske imovine ne udovoljava zahtjevima prestanka priznavanja ili se računovodstveno tretira primjenom pristupa nastavka kontinuiranog sudjelovanja u imovini.

Vrijednosni papiri koji kotiraju na burzama dnevno se vrednuju po tekućoj ili tržišnoj vrijednosti, a koja najbolje odražava njihovu fer vrijednost. Razlika između tržišne vrijednosti i troška ulaganja vrijednosnog papira priznaje se kao usklađenje u nerealizirane dobitke ili gubitke u račun dobiti ili gubitka za vrijednosne papire koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, odnosno u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti za vrijednosne papire koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit. Temeljem prodaje javljaju se realizirani dobiti/gubici koji čine razliku između knjigovodstvene cijene kupnje utvrđene na dan prodaje i cijene po kojoj se vrijednosni papir prodaje.

Obračun kamate po dužničkim vrijednosnim papirima evidentira se odvojeno od glavnice kako bi se izbjeglo poistovjećivanje rasta cijena koja proizlazi iz obračunate kamate i rasta tržišne vrijednosti dužničkog vrijednosnog papira.

Kamate se počinju obračunavati za imovinu i povezanu obvezu nakon datuma podmirenja kada se prenose s njima povezana prava. Datum podmirenja je datum na koji se imovina isporučuje subjektu ili na koji subjekt isporučuje imovinu.

Nakon početnog priznavanja svi vrijednosni papiri koji se vrednuju po amortiziranom trošku dnevno se ponovno vrednuju po amortiziranom trošku ili trošku stjecanja umanjenom za trajno smanjenje vrijednosti. Amortizacijski iznos financijske imovine jest iznos po kojem je financijska imovina utvrđena na početku priznavanja minus otplate glavnice, plus ili minus otpis (izravno ili putem upotrebe računa ispravka vrijednosti) radi umanjenja vrijednosti.

Dužnički vrijednosni papir može se kupiti po nominalnoj vrijednosti, odnosno po višoj ili nižoj cijeni od nominalne. Eventualni diskont ili premija na dužnički vrijednosni papir koji se vrednuje po amortiziranom trošku mora se, tijekom životnog vijeka dužničkog vrijednosnog papira, amortizirati tako da na dan dospelja knjigovodstvena vrijednost bude jednaka nominalnoj vrijednosti na koju vrijednosni papir glasi. Diskont i premija se amortiziraju tijekom razdoblja do dospelja i priznaju u prihode od kamata. Kamatni prihod na dužničke vrijednosne papire povećava se amortizacijom diskonta, a smanjuje amortizacijom premije. Rezultirajuća knjigovodstvena vrijednost dužničkog vrijednosnog papira predstavlja amortizirani trošak ulaganja. Dužnički vrijednosni papiri se amortiziraju primjenom metode efektivne kamatne stope. U poslovnim knjigama odvojeno se evidentira nabavna vrijednost koju čini glavnica i diskont odnosno premija, amortizacija premije ili diskonta, te pripadajuće kamate po dužničkom vrijednosnom papiru.

Nakon početnog priznavanja premija ili diskont dužničkih vrijednosnih papira koji se vrednuju kroz ostalu sveobuhvatnu dobit amortizira se metodom efektivne kamatne stope i evidentira se u računu dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Prestanak priznavanja

Financijska imovina prestat će se priznavati u imovini Fonda, samo, i isključivo ako:

- a) Ugovorna prava na novčane tokove od financijske imovine isteknu; ili
- b) Fond prenese financijsku imovinu.

Fond prenosi financijsku imovinu, samo, i isključivo ako:

- a) Prenese ugovorna prava na primitak novčanih tokova od financijske imovine; ili
- b) Zadrži ugovorna prava na primitak novčanih tokova od financijske imovine, ali preuzme ugovornu obvezu isplate novčanih tokova jednom ili više primatelja unutar ugovora.

Fond će ukloniti financijsku obvezu (ili dio financijske obveze) iz izvještaja o financijskom položaju samo i isključivo ako je ista nestala, tj. ako je ugovorna obveza podmirena, ispravljena ili istekla.

Razmjena dužničkih instrumenata sa suštinski različitim uvjetima između postojećeg primatelja i davatelja računovodstveno će se tretirati kao nestajanje originalne financijske obveze i priznavanje nove financijske obveze. Slično tome, značajna izmjena uvjeta postojeće financijske obveze ili dijela iste (koja je povezana ili nije povezana s financijskim teškoćama dužnika) računovodstveno će tretirati kao nestajanje originalne financijske obveze i priznavanje nove financijske obveze.

Razlika između knjigovodstvene vrijednosti financijske obveze (ili dijela financijske obveze) nestale ili prenesene drugoj strani i plaćene naknade, uključujući svu prenesenu nenovčanu imovinu ili preuzete obveze, priznat će se u dobiti ili gubitku.

Fond primjenjuje FIFO metodu („First-In-First-out“) za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka kod prestanak priznavanja.

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost financijske imovine temelji se na njihovoj kotiranoj tržišnoj cijeni na dan izvještavanja utvrđenoj prema regulativi Agencije, bez umanjjenja za zavisne troškove ili je temeljena na vrijednosti sličnih financijskih instrumenata.

Fer vrijednost utvrđuje se kao cijena koja se može ostvariti prodajom imovine ili platiti za prijenos obveze u redovnoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja, ili u njihovom nedostatku, cijena koja se može ostvariti na najpovoljnijem tržištu na kojem Fond ima pristup na datum mjerenja. Fer vrijednost obveze također odražava njezin rizik neizvršenja.

Fer vrijednost vlasničkih i dužničkih vrijednosnih papira temelji se na prosječnoj vaganoj cijeni trgovanja, cijeni zadnje ponude odnosno cijeni posljednje transakcije sukladno Pravilniku o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i cijene udjela dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN 128/17, NN 114/18).

Međutim, postojanje kotirane cijene ne smatra se automatski odgovarajućom mjerom fer vrijednosti. Dodatno se prati razdoblje od zadnjeg dana transakcije, volumen transakcija kao i velike oscilacije u kotiranim cijenama.

Ako službeno odobrena cijena financijskog instrumenta nije dostupna na burzi ili od brokera/dealeara za instrumente kojima se ne trguje na određenom tržištu, fer vrijednost instrumenta procjenjuje se primjenom tehnika procjene, uključujući upotrebu usporednih transakcija koje su obavljene prema tržišnim uvjetima, usporedbom fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo kojom drugom tehnikom procjene koja omogućava procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama. Kod primjene tehnika diskontiranog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi temelje se na najboljoj procjeni rukovodstva Društva za upravljanje, a primijenjena diskontna stopa je tržišna stopa na datum izvještavanja koja je primjenjiva na instrumente sa sličnim uvjetima. Kod primjene ostalih modela određivanja cijene, ulazni podaci temelje se na tržišnim podacima na datum izvještavanja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Fer vrijednost derivatnih instrumenata kojima se ne trguje na uređenom tržištu procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi Fond imao u slučaju da prekine ugovor na datum izvještavanja, uzimajući u obzir trenutne tržišne uvjete i kreditnu sposobnost druge ugovorne strane.

Aktivno i neaktivno tržište

Smatra se da financijski instrument kotira na aktivnom tržištu ako su kotirane cijene neposredno i redovno raspoložive na aktivnom tržištu, od trgovaca, brokera, poslovne grupe, agencije za regulaciju cijena ili zakonodavne agencije i ako te cijene predstavljaju stvarne i redovno nastale transakcije prema tržišnim uvjetima.

Kotirane tržišne cijene za određenu imovinu predstavljaju sadašnju cijenu ponude, a ako ista nije dostupna tada cijena posljednje transakcije dokazuje sadašnju fer vrijednost pod uvjetom da od razdoblja provedbe transakcije nije bilo značajnih promjena ekonomskih okolnosti niti se radilo o prisilnoj transakciji.

Za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, kojima se trguje u Republici Hrvatskoj, aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima trgovalo minimalno 15 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Fer vrijednost prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu te prijavljenih OTC transakcija.

Fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira te instrumenata tržišta novca kojima se trguje u drugoj državi članici Europske unije ili državi članici OECD-a na aktivnom tržištu vrednuje se primjenom zadnje cijene trgovanja objavljene na uređenom tržištu.

Instrumenti tržišta novca čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, druga država članica ili država članica OECD-a vrednuju se metodom amortiziranog troška primjenom metode efektivne kamatne stope po prinosu do dospelja relevantnom do trenutka nove transakcije u mirovinskom fondu kojim upravlja isto mirovinsko društvo, odnosno primarne emisije instrumenta tržišta novca istog izdavatelja s istim rokom dospelja.

Prenosivi dužnički vrijednosni papiri čiji je izdavatelj Republika Hrvatska i kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na neaktivnom tržištu vrednuju primjenom zadnje cijene objavljene na službenom financijsko-informacijskom servisu na dan za koji se vrednuje imovina i obveze („BVAL“).

Za prenosive vlasničke vrijednosne papire aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentom trgovalo minimalno 20 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu.

Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira na neaktivnom tržištu utvrđuje se tehnikama vrednovanja, kojima je cilj procijeniti cijenu po kojoj bi imovina bila prodana odnosno obveza prenesena u urednoj transakciji među tržišnim sudionicima za datum vrednovanja.

Procjene fer vrijednosti provode se na temelju tržišnih uvjeta i informacija o financijskom instrumentu korištenjem vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće i oslanjanjem što je manje moguće na specifične interne procjene.

Dobici i gubici od naknadnog mjerenja

Dobici i gubici proizašli iz promjene fer vrijednosti financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u dobit ili gubitak.

Dobici i gubici proizašli iz promjene fer vrijednosti financijskih instrumenata kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se u rezervama fer vrijednosti te prikazuju u Izvještaju o promjenama u neto imovini Fonda.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Na datum izvještavanja pregledavaju se financijski instrument koji se vode po amortiziranom trošku te po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit kako bi se ustanovilo postojanje objektivnih razloga za umanjene vrijednosti. Ukoliko postoje takve indikacije, gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u dobiti ili gubitku kao:

- razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom, za financijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku, te
- kao kumulativni gubitak koji je priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, za financijske instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Iznos kumulativnog gubitka koji je isključen iz ostale sveobuhvatne dobiti i prikazan unutar dobiti ili gubitka je razlika između troška kupnje (umanjeno za otplatu glavnice i amortizaciju) i trenutne fer vrijednosti umanjene za prethodno priznata umanjenja vrijednosti.

Sva financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku individualno se procjenjuje na umanjene vrijednosti.

Kratkoročna stanja se ne diskontiraju.

Ako se u narednom razdoblju iznos gubitka od umanjenja vrijednosti koji je priznat za određenu financijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku smanji i smanjenje se može objektivno povezati s događajem nastalim nakon smanjenja, smanjenje se poništava kroz dobit ili gubitak.

Derivativni financijski instrumenti

Derivativni financijski instrumenti početno se priznaju po fer vrijednosti na dan zaključivanja derivativnih ugovora, a naknadno se mjere po njihovoj fer vrijednosti. Kada derivativni instrumenti imaju pozitivnu fer vrijednost priznati su u imovini, dok se u slučaju negativne fer vrijednosti iskazuju u obvezama.

Fond koristi derivativne financijske instrumente kako bi se na optimalan način zaštitilo od izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz poslovnih, financijskih i ulagačkih aktivnosti. Fond ne drži niti izdaje derivativne financijske instrumente u spekulativne svrhe. Svi derivativi su klasificirani kao financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja. Derivativni financijski instrumenti uključuju terminske ugovore u stranoj valuti.

Novčana sredstva

Novčana sredstva obuhvaćaju transakcijske račune kod banaka.

Oporezivanje

Prema trenutno važećoj regulativi primjenjivoj u Republici Hrvatskoj, dobit od Fonda ne podliježe oporezivanju.

Neto imovina Fonda i vrijednost udjela

Neto imovinsku vrijednost Fonda čini ukupna vrijednost imovine Fonda umanjena za iznos obveza Fonda na dan utvrđivanja neto imovinske vrijednosti. Vrijednost udjela predstavlja omjer neto imovinske vrijednosti Fonda i ukupnog broja udjela Fonda na isti dan.

Raspodjela rezultata Fonda

Raspodjela rezultata Fonda regulirana je Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima. U skladu s trenutno važećim odredbama Zakona, sva dobit razdoblja raspoređuje se na račune članova.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja

A) Usvajanje novih ili izmijenjenih standarda i tumačenja

Slijedeći izmijenjeni standardi u primjeni su od 1. siječnja 2021. godine, usvojeni su u EU ali nisu imali značajan utjecaj na Fond:

- Olakšice za najmove u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 – Dodaci MSFI-ju 16 objavljeni 28. svibnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. lipnja 2020. godine.
- Reforma referentnih kamatnih stopa (IBOR-a) – 2. faza, Dodaci MSFI-ju 9, MRS-u 39, MSFI-ju 7, MSFI-ju 4 i MSFI-ju 16 (objavljeni 27. kolovoza 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine). Dodaci obuhvaćeni 2. fazom odnose se na pitanja koja proizlaze iz provedbe reformi, uključujući zamjenu jedne referentne vrijednosti alternativnom vrijednošću. Dodaci obuhvaćaju sljedeća područja:

- Iskazivanje promjena u osnovi za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova koje su nastale kao rezultat reforme IBOR-a: Za instrumente na koje se primjenjuje mjerenje po amortiziranom trošku, dodaci od subjekata zahtijevaju da, kao praktično rješenje, promjenu osnove za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova koja je nastala kao rezultat reforme IBOR-a iskažu ažuriranjem efektivne kamatne stope koristeći smjernice iz stavka B5.4.5 MSFI-ja 9. Na temelju navedenog, ne priznaje se neposredni dobitak ili gubitak. Ovo praktično rješenje odnosi se samo na takvu promjenu i samo u mjeri u kojoj je to potrebno kao izravna posljedica reforme IBOR-a, a nova osnova u ekonomskom smislu odgovara prethodnoj osnovi. Osiguravatelji koji primjenjuju privremeno izuzeće prema MSFI-ju 9 također moraju primijeniti isto praktično rješenje. Izmijenjen je i MSFI 16 koji od najmoprimaca sada zahtijeva da koriste slično praktično rješenje kod iskazivanja izmjena najma zbog kojih dolazi do promjene osnove za određivanje budućih plaćanja najma kao rezultat reforme IBOR-a. Datum završetka primjene olakšica iz 1. faze koje se odnose na komponente rizika koje nisu ugovorom utvrđene u odnosima zaštite: Dodaci 2. faze zahtijevaju od subjekta da u budućnosti prestane primjenjivati olakšice iz 1. faze na komponentu rizika koja nije ugovorom utvrđena u trenutku kada dođe do promjena u komponenti rizika koja nije ugovorom utvrđena ili kada se odnos zaštite završi, ovisno o tome koji datum nastupi ranije. U dodacima 1. faze nije naveden datum završetka primjene olakšica za komponente rizika.

- Dodatna privremena izuzeća od primjene određenih zahtjeva koji se odnose na računovodstvo zaštite: Dodacima 2. faze uvodi se nekoliko dodatnih privremenih oslobođenja od obveze primjene određenih zahtjeva koji se odnose na računovodstvo zaštite iz MRS-a 39 i MSFI-ja 9 na odnose zaštite na koje je izravno utjecala reforma IBOR-a.

- Dodatne objave predviđene MSFI-jem 7 koje se odnose na reformu IBOR-a: Dodaci zahtijevaju objavu: (i) načina na koji subjekt upravlja prelaskom na alternativne referentne stope, tijeka prelaska i rizika koji proizlaze iz navedenog prelaska; (ii) kvantitativnih informacija o derivativnim i nederivativnim instrumentima koje tek očekuje prelazak na navedene stope, razvrstanih prema značajnoj referentnoj kamatnoj stopi; i (iii) opisa svih promjena strategije upravljanja rizicima koje proizlaze iz reforme IBOR-a.

Fond nije imao značajnog utjecaja obuhvaćenog IBOR reformom budući da je utjecaj prijelaza drugu interbankarsku stopu nematerijalan za financijske izvještaje.

- Dodatak MSFI-ju 4 – odgoda primjene MSFI 9 (objavljeno 25. lipnja 2020. godine i primjenjivo za godišnje financijske izvještaje počevši i nakon 1. siječnja 2021. godine).

B) Novi standardi i tumačenja koji još nisu usvojeni

Objavljeno je nekoliko novih standarda i tumačenja koji su obvezni za izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine, koja su usvojena u EU i koje Fond nije ranije usvojio.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

B) Novi standardi i tumačenja koji još nisu usvojeni (nastavak)

- Olakšice za najmove u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 – Dodaci MSFI-ju 16 (objavljeni 31. ožujka 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. travnja 2021. godine).
- Prihodi prije namjeravane uporabe, Štetni ugovori – troškovi ispunjenja ugovora, Upućivanje na Konceptualni okvir - dodaci uskog područja primjene MRS-a 16, MRS-a 37 i MSFI-ja 3 i Godišnja poboljšanja MSFI-jeva za ciklus od 2018. do 2020. godine - dodaci MSFI-ju 1, MSFI-ju 9, MSFI-ju 16 i MRS-u 41 (objavljeni 14. svibnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine).
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju” (objavljen 18. svibnja 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine).
- Dodaci MSFI-ju 17 i dodatak MSFI-ju 4 (objavljeni 25. lipnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).

Osim ako u gornjem tekstu gore nije drugačije opisano, novi standardi i tumačenja ili nisu relevantni ili se ne očekuje da će značajno utjecati na financijske izvještaje Fonda.

Objavljeno je nekoliko novih standarda i tumačenja koji su obvezni za izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine, koja nisu usvojena u EU i koje Fond nije ranije usvojilo.

- MSFI 14, Odgođeno priznavanje prihoda i rashoda u sustavu propisanih cijena (objavljeno 30. siječnja 2014. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine).
- Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata – Dodaci MSFI-ju 10 i MRS-u 28 (objavljeni 11. rujna 2014. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon dana koji će utvrditi IASB).
- Klasifikacija obveza u kratkoročne ili dugoročne – Dodaci MRS-u 1 (objavljeni 23. siječnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine). Ovi dodaci uskog područja primjene pojašnjavaju klasificiranje obveza u kratkoročne ili dugoročne, ovisno o pravima koja postoje na kraju izvještajnog razdoblja. Obveze su dugoročne ako na kraju izvještajnog razdoblja subjekt ima materijalno pravo odgoditi podmirenje za najmanje dvanaest mjeseci. Smjernice više ne zahtijevaju da takvo pravo bude bezuvjetno. Očekivanja uprave hoće li naknadno iskoristiti pravo na odgodu podmirenja ne utječu na klasifikaciju obveza. Pravo na odgodu postoji samo ako subjekt ispuni relevantne uvjete na kraju izvještajnog razdoblja. Obveza se klasificira kao kratkoročna u slučaju povrede uvjeta na dan ili prije datuma izvještavanja, čak i ako se zajmodavac odrekne navedenog uvjeta nakon kraja izvještajnog razdoblja. Suprotno tome, kredit se klasificira kao dugoročan u slučaju povrede odredbi ugovora o kreditu tek nakon datuma izvještavanja. Nadalje, dodaci uključuju pojašnjenje klasifikacijskih zahtjeva duga koji društvo može podmiriti njegovim pretvaranjem u kapital. 'Podmirenje' se definira kao zatvaranje obveze novčanim sredstvima, ostalim resursima koji predstavljaju ekonomske koristi ili vlastitim vlasničkim instrumentima subjekta. Predviđen je izuzetak za konvertibilne instrumente koji se mogu pretvoriti u kapital, ali samo za one instrumente kod kojih je opcija konverzije klasificirana kao vlasnički instrument ako se radi o zasebnoj komponenti složenog financijskog instrumenta. Fond trenutno procjenjuje utjecaj dodataka na svoje financijske izvještaje.
- Klasifikacija obveza u kratkoročne ili dugoročne, odgoda datuma stupanja na snagu – Dodaci MRS-u 1 (objavljeni 15. srpnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

B) Novi standardi i tumačenja koji još nisu usvojeni (nastavak)

- Dodaci MRS-u 1 i 2. Smjernicama za praksu uz MSFI-jeve (IFRS Practice Statement 2): Objava računovodstvenih politika (objavljeni 12. veljače 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Dodaci MRS-u 8: Definicija računovodstvenih procjena (objavljeni 12. veljače 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Odgođeni porez povezan s imovinom i obvezama koje proizlaze iz jedne transakcije – Dodaci MRS-u 12 (objavljeni 7. svibnja 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Prijelazna opcija za osiguravatelje koji primjenjuju MSFI 17 – dodaci MSFI-ju 17 (objavljeno 9. prosinca 2021. godine i u primjeni za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).

Osim ako u gornjem tekstu gore nije drugačije opisano, novi standardi i tumačenja ili nisu relevantni ili se ne očekuje da će značajno utjecati na financijske izvještaje Fonda.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

4 Računovodstvene prosudbe i procjene

Bilješka Računovodstvene procjene i prosudbe nadopunjuje bilješku o upravljanju financijskim rizicima. Procjene i prosudbe koje nose znatan rizik mogućih značajnih usklada knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj poslovnoj godini, opisane su u nastavku.

Glavni izvori neizvjesnosti vezani za procjene

(a) Utvrđivanje fer vrijednosti

Dio financijskih instrumenata Fonda mjeri se po fer vrijednosti i obično je moguće utvrditi njihovu fer vrijednost unutar razumnog raspona procjena.

Za financijske instrumente Fonda kojima se trguje na organiziranim tržištima, a koji se mjere po fer vrijednosti, kotirane cijene su direktno dostupne. Međutim, fer vrijednost određenih financijskih instrumenata, na primjer „over the counter“ derivativa ili vrijednosnica koje ne kotiraju, određuje se primjenom tehnika procjene, uključujući pozivanje na sadašnju fer vrijednost ostalih suštinski sličnih instrumenata (podložno odgovarajućim usklađenjima).

Utvrđivanje fer vrijednosti financijske imovine i obveza za koje ne postoji tržišna cijena zahtjeva korištenje metoda vrednovanja koje su opisane u Bilješci 3: *Principi mjerenja fer vrijednosti*. Za financijske instrumente s kojima se rijetko trguje i koji imaju netransparentnu cijenu, fer vrijednost je manje objektivna i zahtjeva različit stupanj prosudbe ovisno o likvidnosti, koncentraciji, neizvjesnosti tržišnih faktora, cjenovnim pretpostavkama i ostalim rizicima koji utječu na pojedini instrument.

Procjene fer vrijednosti provode se u određenom vremenskom trenutku na temelju tržišnih uvjeta i informacija o financijskom instrumentu. Ove su procjene po prirodi subjektivne i uključuju neizvjesnosti i pitanja koja značajno ovise o prosudbi, poput kamatnih stopa, promjenjivosti i procijenjenim novčanim tokovima, te se stoga, ne mogu utvrditi s potpunom preciznošću. Fond mjeri fer vrijednost temeljem hijerarhije fer vrijednosti koja je objašnjena u Bilješci 19: *Fer vrijednost*.

(b) Gubici od umanjenja imovine koja se vodi po amortiziranom trošku i imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Potreba za umanjenjem vrijednosti imovine koja se vodi po amortiziranom trošku procjenjuje se kako je opisano u Bilješci 3: *Umanjenje vrijednosti financijske imovine*. Umanjenje vrijednosti za pojedinačne izloženosti temelji se na najboljoj procjeni rukovodstva Društva za upravljanje o sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih primitaka. Pri procjeni tih novčanih primitaka, rukovodstvo procjenjuje financijski položaj dužnika i neto nadoknadivu vrijednost instrumenata osiguranja.

(c) Regulatorni zahtjevi

Agencija je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Fonda i može zahtijevati promjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u skladu s odgovarajućim propisima. Uprava kontinuirano procjenjuje regulatorne zahtjeve i osigurava da Fond posluje u skladu s odgovarajućim propisima.

(d) Situacija na financijskim tržištima

Uprava Društva za upravljanje ne može pouzdano procijeniti učinke na financijski položaj Fonda bilo kakvog daljnjeg pogoršanja likvidnosti financijskih tržišta te povećane nepostojanosti na tržištima valuta i kapitala. Uprava Društva za upravljanje smatra da poduzima sve potrebne mjere kako bi podržala održivost i rast poslovanja Fonda u trenutnim okolnostima.

S obzirom na svoju strategiju Fond je ulagao u dužničke vrijednosnice, kratkoročne depozite, vlasničke vrijednosne papire te u druge investicijske fondove, vodeći računa o ograničavanju izloženosti prema pojedinom izdavatelju. Na taj način se kreditni rizik imovine Fonda zadržava na razini koja je prihvatljiva u skladu s procjenom Uprave društva za upravljanje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

5 Novčana sredstva

	31. prosinca 2020. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
Žiro računi kod Depozitara		
- denominirani u kunama	239	694
- denominirani u stranim valutama		
- Euro	6	655
- Američki dolar	272	18
- Švicarski franak	1	37
Ukupno	518	1.404

Uplate koje se ne mogu pripisati osobnim računima članova uključuju se u imovinu Fonda kao sredstva u prijenosu na prolaznom računu, dok je obveza za uplatu i raspored po osobnim računima članova iskazana kao obveza za sredstva u prijenosu.

6 Prenosivi vrijednosni papiri

	31. prosinca 2020. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		
- dužničke vrijednosnice	11.586	10.962
Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		
- vlasničke vrijednosnice	8.178	9.080
Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po amortiziranom trošku		
- dužničke vrijednosnice	3.525	4.278
Ukupno	23.289	24.320

7 Ostala imovina

	31. prosinca 2020. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
Potraživanja s osnove dividendi	2	2
Ukupno	2	2

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

8 Obveze prema mirovinskom društvu

	31. prosinca 2020. ‘000 kn	31. prosinca 2021. ‘000 kn
Obveza za naknadu za upravljanje	31	33
Obveze za naknadu od uplaćenih doprinosa	1	1
Ukupno	32	34

U skladu sa Prospektom Fonda, za članove koji su ostvarili članstvo u fondu prije 1.1.2019., Društvu za upravljanje pripada naknada od uplaćenih doprinosa u iznosu od najviše 1,50% (2020.: 1,50%) od svakog iznosa uplaćenog od strane članova do iznosa od 1.250,00 kn. Članovima koji su članstvo u Fondu ostvarili počevši sa 1.1.2019. ili kasnije ulazna naknada se ne naplaćuje. Naknada od uplaćenih doprinosa se ne naplaćuje u slučaju prelaska članova iz Fonda u drugi Fond ukoliko njime upravlja Allianz ZB d.o.o., društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

9 Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)

	2020. ‘000 kn	2021. ‘000 kn
Dužničke vrijednosnice		
- po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	295	265
- po amortiziranom trošku	89	100
Ukupno	384	365

Iznos od 265 tisuća kuna (2020.: 295 tisuća kuna) uključuje 43 tisuće kuna (2020.: 44 tisuće kuna) amortizacije premija po metodi efektivne kamatne stope za financijske instrumente koji se vode po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Iznos od 100 tisuća kuna (2020.: 89 tisuća kn) uključuje 0 kuna (2020.: 0 kuna) amortizacije premije po metodi efektivne kamatne stope za financijske instrumente koji se vode po amortiziranom trošku.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

10 Neto realizirani i nerealizirani dobici (gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti i tečajne razlike

2020.	Neto realizirani dobici/gubici od financijskih instrumenata	Neto nerealizirani dobici/gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti	Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Portfelj po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Vlasničke vrijednosnice	-46	-168	-94	-308
Investicijski fondovi	-14	96	-40	42
Derivativni instrumenti	-27	83	0	56
	<u>-87</u>	<u>11</u>	<u>-134</u>	<u>-210</u>
Portfelj po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
Dužničke vrijednosnice	282	-408	0	-126
Ukupno	<u>195</u>	<u>-397</u>	<u>-134</u>	<u>-336</u>

2021.	Neto realizirani dobici/gubici od financijskih instrumenata	Neto nerealizirani dobici/gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti	Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Portfelj po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Vlasničke vrijednosnice	49	1.611	101	1.761
Investicijski fondovi	64	311	52	427
Derivativni instrumenti	-32	-46	0	-78
	<u>81</u>	<u>1.876</u>	<u>153</u>	<u>2.110</u>
Portfelj po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
Dužničke vrijednosnice	67	-288	0	-221
Ukupno	<u>148</u>	<u>1.588</u>	<u>153</u>	<u>1.889</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

10 Neto realizirani i nerealizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti i tečajne razlike (nastavak)

Nerealizirani dobiti i gubici kao i tečajne razlike se računaju dnevno na bruto principu te se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prikazuje kumulativ gubitaka i dobitaka. Prilikom prodaje financijskih instrumenata realizirani efekti priznaju se po neto principu u realizirane dobitke ili gubitke uvećano ili umanjeno za razliku do prodajne cijene. Realizirani efekti za imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se po neto principu i prenose u račun dobiti ili gubitka uvećano ili umanjeno za razliku do prodajne cijene. U izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u pozicijama realizirani dobiti i realizirani gubici prikazan je neto iznos dobitaka i gubitaka zabilježenih do trenutka prodaje.

Ostale pozitivne i negativne tečajne razlike odnose se na tečajne razlike od financijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, financijskih instrumenata koji se vode po amortiziranom trošku, te tečajne razlike nastale pri svođenju tekućih računa i ostalih potraživanja, kao i efekte od spot kupoprodaje stranih valuta.

Sukladno prospektu i pravilima, Fondu je dozvoljeno ulaganje u udjele ili dionice drugih investicijskih fondova uz uvjet da naknada za upravljanje koja se naplaćuje na teret imovine tih fondova ne smije biti veća od 2% godišnje.

Fond je tijekom 2020. i 2021. ulagao u udjele OTP indeksnog fonda kojim upravlja OTP Invest d.o.o., čija naknada za upravljanje iznosi 0,85% godišnje.

11 Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom

	2020. ‘000 kn	2021. ‘000 kn
Naknada za upravljanje	364	378

Dnevno upravljanje Fondom obavlja Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Prema Statutu Fonda, Društvo za upravljanje ima pravo na naknadu od ukupne imovine Fonda u iznosu od najviše 1,42% godišnje (2020.: 1,42%) od ukupne vrijednosti imovine Fonda umanjene za iznos svih obveza Fonda s osnove ulaganja (trenutno uključuju obveze u postupku namire kupljenih vrijednosnica). Naknada se obračunava dnevno, a naplaćuje mjesečno.

Naknada od ukupne imovine Fonda se obračunava kako slijedi:

	2020.	2021.
Ukupna vrijednost imovine umanjena za obveze s osnove ulaganja		
Do 10 milijuna kuna	1,45%	1,45%
Od 10 milijuna kuna do 30 milijuna kuna	1,42%	1,42%
Preko 30 milijuna kuna	1,40%	1,40%

12 Naknada Depozitaru

Zagrebačka banka d.d. je depozitna banka Fonda. Naknada depozitnoj banci se obračunava na ukupnu vrijednost imovine Fonda umanjenu za iznos svih obveza Fonda s osnove ulaganja.

Naknada depozitnoj banci iznosi 0,03% (2020.: 0,03%). Naknada se obračunava dnevno, a naplaćuje mjesečno.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

13 Naknada za izlaz

Društvo za upravljanje također ima pravo na naknadu za izlaz koja se obračunava članu prilikom izlaska iz Fonda. Ova naknada se obračunava na iznos na osobnom računu člana i odbija od ukupnog iznosa na osobnom računu člana Fonda. Naknada za izlaz naplaćuje se u svim slučajevima isplaćivanja imovine osim u slučaju povlačenja sredstava radi isplate mirovina ili radi prelaska članova u drugi fond kojim upravlja Allianz ZB, društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Naknada za izlaz se obračunava u iznosu od najviše 2,5% od ukupnog iznosa imovine na osobnom računu člana. Budući da se naknada direktno umanjuje od iznosa s računa člana i prebacuje Društvu za upravljanje, naknada se ne priznaje kao rashod Fonda. Tijekom 2021. godine Fond je obračunavao naknadu za izlaz u iznosu od 2,5% (2020.: 2,5%).

14 Transakcijski troškovi

Transakcijski troškovi uključuju transakcijske troškove i troškove za kupnju i prodaju vrijednosnica klasificiranih po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka troškove namire, troškove kamate po repo ugovorima, te ostale dozvoljene troškove Fonda.

15 Pokazatelj ukupnih troškova

Pokazatelj ukupnih troškova je u 2021. godini iznosio 1,48% (2020.: 1,50%), a računa se kao omjer troškova koji se mogu plaćati iz imovine fonda i prosječne godišnje neto imovine Fonda.

16 Transakcije s udjelima

Novčani primici od članova Fonda

Uplate članova Fonda obračunavaju se u kunskoj protuvrijednosti eura po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan uplate. U skladu sa Zakonom, ova sredstva na računima članova Fonda i naknadno ostaju denominirana u kunama i njihova se vrijednost više ne mijenja u odnosu na ostale strane valute. Udjeli se stoga obračunavaju prema povijesnom kunskom iznosu.

Novčani primici s osnove državnih poticaja

Članovima Fonda odobravaju se poticajna sredstva iz državnog proračuna temeljem doprinosa prikupljenih u prethodnoj godini. Poticajna sredstva iznose 15% od uplaćenog doprinosa pojedinog člana Fonda, ali najviše do 5 tisuća kuna uplaćenih doprinosa po članu Fonda tijekom godine, i samo za članstvo u jednom dobrovoljnom mirovinskom fondu. Poticajna sredstva vode se na osobnom računu člana na način da se u svakom trenutku može utvrditi njihov iznos i ona predstavljaju osobnu imovinu člana kojom upravlja Društvo za upravljanje.

U skladu sa Zakonom, poticajna sredstva priznaju se kao imovina Fonda i povećavaju osobnu imovinu člana temeljem uplate od strane Ministarstva financija Republike Hrvatske.

17 Derivativni financijski instrumenti i trgovanje stranim valutama

Na dan 31. prosinca 2021. godine Fond je imao šest otvorenih forward ugovora (2020.: pet) čija je ugovorna vrijednost iznosila 1.463 tisuće kuna (2020.: 1.408 tisuća kuna), neto vrijednost obveze iznosi 46 tisuća kuna (2020.: 0 kuna), a neto vrijednost potraživanja 0 kuna (2020.: tisuće kuna neto).

Sukladno Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima i Pravilniku o dozvoljenim ulaganjima i dodatnim ograničenjima ulaganja dobrovoljnog mirovinskog fonda, dobrovoljnim mirovinskim fondovima dozvoljeno je ulaziti u derivativne transakcije nominalnog ili ugovorenog iznosa do iznos neto imovine Fonda te isključivo u svrhu zaštite, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti te je Fond dobio odobrenje od strane Agencije.

Fond je primarno izložen valutnom riziku koji proizlazi iz njegovih ulaganja denominiranih u valutama euru i američkom dolaru, u koje se ulažu kunski doprinosi uplaćeni od strane članova Fonda. Sukladno tome, Fond uglavnom sklapa OTC devizne terminske ugovore ekonomske zaštite temeljem kojih kupuje kune i prodaje valute euro i američki dolar, s dospijećem do godinu dana.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Financijski instrumenti i povezani rizici

Sukladno svojoj investicijskoj strategiji, Fond drži različite financijske instrumente. Ulaagački portfelj Fonda uključuje dužničke i vlasničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima, plasmane kod banaka i forwarde.

Ulaagačke aktivnosti izlažu Fond različitim vrstama rizika povezanih s financijskim instrumentima i tržištima na kojima ulaže. Najznačajnije vrste financijskog rizika kojima je Fond izložen su tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Strukturu imovine i povezane rizike određuje i nadzire Društvo za upravljanje Fondom kako bi se ostvarili ciljevi ulaganja.

Tržišni rizik

Tržišni rizik obuhvaća potencijalne gubitke i dobitke i uključuje valutni rizik, kamatni rizik i cjenovni rizik.

Strategija upravljanja tržišnim rizikom određena je investicijskim ciljevima Fonda. Tržišnim rizikom i cjelokupnom tržišnom pozicijom Fonda dnevno upravlja Društvo za upravljanje sukladno usvojenim politikama i procedurama.

Strategija ulaganja Fonda je ostvarivanje adekvatne stope prinosa na dulji rok ulaganjem imovine Fonda pretežno u hrvatska i inozemna tržišta vlasničkih i dužničkih vrijednosnica. Društvo za upravljanje postiže navedene ciljeve ulaganjem imovine Fonda u sljedeće vrijednosne papire, uzimajući u obzir ograničenja ulaganja Agencije:

1. prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca čiji je izdavatelj ili za koje jamči Republika Hrvatska, druga država članica ili država članica Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD) te Hrvatska narodna banka ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a ili je izdavatelj javno međunarodno tijelo kojemu pripadaju jedna ili više država članica, odnosno kojemu pripada jedna ili više država članica OECD-a - bez ograničenja s tim da se više od 35% neto vrijednosti imovine Fonda može uložiti u dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca čiji je izdavatelj ili za koje jamči Republika Hrvatska, Europska banka za obnovu i razvoj, Međunarodna banka za obnovu i razvoj ili Europska investicijska banka
2. prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a - najviše 30% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda, uzimajući u obzir i izloženost iz točke 3.
3. prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji izdavatelj ima sjedište u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a - najviše 30% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda, uzimajući u obzir i izloženost iz točke 2.
4. prenosive vlasničke vrijednosne papire uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a - najviše 40% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda, uzimajući u obzir i posrednu izloženost iz točaka 5. i 8.
5. udjele UCITS fondova koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili odgovarajuće fondove koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim fondovima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom - najviše 30% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda
6. udjele ili dionice u otvorenim alternativnim investicijskim fondovima, odnosno dionice ili poslovne udjele u zatvorenim alternativnim investicijskim fondovima koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili odgovarajuće fondove koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim fondovima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima - najviše 5% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

7. depozite kod kreditnih institucija koji su povratni na zahtjev te koji dospijevaju za najviše 12 mjeseci, pod uvjetom da kreditna institucija ima registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tom kreditnom institucijom i razina zaštite deponenata istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje poslovanje kreditnih institucija - najviše 5% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda u jednu kreditnu instituciju
8. izvedene financijske instrumente kojima se trguje na uređenim tržištima u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala ili izvedene financijske instrumente kojima se trguje izvan uređenih tržišta (neuvrštene OTC izvedenice) i to jedino u svrhu zaštite imovine mirovinskog fonda i efikasnog upravljanja imovinom i obvezama mirovinskog fonda i/ili smanjenja rizika ulaganja
9. novac na novčanom računu Fonda otvorenom kod kreditne institucije te na drugim računima kada je to potrebno radi realizacije ulaganja.
10. drugu vrstu imovine koja je proizašla iz imovine iz točaka 1. do 9.

Iznimno, imovina Fonda može biti uložena u instrumente s dugoročnom perspektivom ulaganja, kojima se ne trguje na uređenim tržištima, multilateralnim trgovinskim platformama (MTP) ili organiziranim trgovinskim platformama (OTP).

Imovina Fonda može se ulagati i u druge oblike imovine koje s obzirom na sigurnost, isplativost i tržišnost odredi Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i za te oblike ulaganja odredi ograničenja.

Kod ulaganja imovine Fonda mogu se upotrebljavati terminski ugovori, opcije i ostali izvedeni financijski instrumenti samo radi zaštite imovine Fonda uz uvjet da ukupna izloženost ne smije biti veća od neto vrijednosti imovine Fonda.

Imovina Fonda investira se u dužničke i vlasničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima sukladno zakonskim ograničenjima i tržišnim uvjetima kako bi maksimizirala očekivani prihod te istovremeno minimizirala očekivani rizik. Društvo za upravljanje nastoji ostvariti željeni prinos alocirajući sredstva u one vrste vrijednosnih papira i na ona tržišta za koja procijeni da će u budućnosti davati najbolje prinose u odnosu na prateći rizik. Društvo za upravljanje upravlja rizicima Fonda na dnevnoj osnovi, u skladu s politikama i procedurama koje su na snazi.

Priroda i opseg financijskih instrumenata nepodmirenih na datum izvještavanja i politike upravljanja rizicima koje primjenjuje Fond, opisane su u nastavku.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

(a) Valutni rizik

Fond može ulagati u financijske instrumente, te izvršavati transakcije denominirane u stranim valutama koje ne predstavljaju njegovu funkcionalnu valutu. Sukladno tome, Fond je izložen riziku da bi se relativan odnos njegove funkcionalne valute i drugih stranih valuta mogao promijeniti što će imati obrnuti utjecaj na račun dobit i gubitka i vrijednost Fonda.

Zakonska regulativa dozvoljava mirovinskim fondovima korištenje derivativa u svrhu zaštite, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti. Tijekom 2021. godine, Fond je sklopio 16 deviznih forward ugovora (2020.: 12 deviznih forward ugovora) s ciljem ekonomske zaštite njegove izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz vrijednosnih papira denominiranih u valutama: euro i američki dolar. Fond ne koristi računovodstvo zaštite te su svi derivativi klasificirani u portfelj za trgovanje.

Da je tečaj eura na 31. prosinca 2021. u odnosu na kunu ojačao/oslabio 1% (2020.: 1%), uz pretpostavku ostalih nepromijenjenih varijabli, to bi rezultiralo povećanjem/smanjenjem neto imovine za 102 tisuće kuna (2020.: 94 tisuće kuna).

Da je tečaj američkog dolara na dan 31. prosinca 2021. u odnosu na kunu oslabio/ojačao 1% (2020.: 1%), uz pretpostavku ostalih nepromijenjenih varijabli, to bi rezultiralo smanjenjem/povećanjem neto imovine za 29 tisuća kuna (2020.: 26 tisuća kuna).

Ukupna izloženost Fonda tečajnim fluktuacijama na dan izvještavanja je bila kako slijedi:

	31. prosinca 2020. '000 kn	31. prosinca 2020. %	31. prosinca 2021. '000 kn	31. prosinca 2021. %
Imovina				
Euro	9.928	38,36	10.640	38,56
Američki dolar	3.435	13,27	3.978	14,41
Švicarski franak	121	0,47	151	0,55
Ukupno strane valute	13.484	52,10	14.769	53,52
Kuna	12.428	48,03	12.914	46,80
Ukupno imovina	25.912	100,13	27.683	100,32
Obveze				
Kuna	-34	-0,13	-89	-0,32
Ukupno obveze	-34	-0,13	-89	-0,32
Neto imovina Fonda	25.878	100,00	27.594	100,00

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Izloženost imovine Fonda prema euru i američkom dolaru zaštićena je forward ugovorom nominalne vrijednosti prikazane u nastavku:

	31. prosinca 2020. Nominalna vrijednost '000 kn	31. prosinca 2021. Nominalna vrijednost '000 kn
Euro	491	451
Američki dolar	917	1.012
	1.408	1.463

Rizik specifičnih instrumenata

Fond ulazi u terminske ugovore u stranoj valuti kako bi ekonomski zaštitio cjelokupni portfelj od valutnog rizika i podmirio transakcije u stranoj valuti. Terminski ugovor u stranoj valuti je ugovor o razmjeni različitih valuta po određenom tečaju na unaprijed dogovoren buduću datum i mora biti namiren u novcu.

Terminski ugovori u stranoj valuti rezultiraju izloženošću tržišnom riziku na temelju promjena tečaja strane valute povezane s ugovorenim iznosima. Tržišni rizik se pojavljuje zbog mogućnosti promjena tečaja strane valute. Terminski ugovori rezultiraju kreditnom izloženošću prema suprotnoj strani u ugovoru.

Nominalni iznosi predstavljaju pripadajuće referentne iznose strane valute na kojima se temelje fer vrijednosti terminskih ugovora u stranoj valuti kojima Fond trguje. Dok nominalni iznosi ne predstavljaju sadašnju fer vrijednost i ne ukazuju neophodno na buduće novčane tokove terminskih ugovora u stranoj valuti u posjedu Fonda, pripadajuće promjene cijena, koje proizlaze iz varijabli specificiranih nominalnim iznosima, utječu na fer vrijednost ovih derivativnih financijskih instrumenata.

(b) Kamatni rizik

Fond je izložen riziku fer vrijednosti kamatnih stopa koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom, budući da cijene obveznica ovise o promjenama kamatnih stopa. Zbog toga je izloženost Fonda riziku da financijska kamatonosna imovina i financijske kamatonosne obveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različito vrijeme i u različitom iznosu, niska. Fond nema kamatonosnih obveza.

Kako bi Fond bio primjereno izložen riziku promjene kamatnih stopa prati se duracija dužničkog dijela portfelja.

Na dan 31. prosinca 2021. duracija cijelog portfelja dužničkih vrijednosnih papira iznosi 3,96 (2020.: 4,74). Navedeno znači, da su kamatne stope bile za 1 postotni bod veće/manje (2020.: 1 postotni bod veće/manje), vrijednost imovine bila bi 604 tisuće kuna manja/veća (2020.: 717 tisuća kuna), kao posljedica smanjenja/povećanja fer vrijednosti dužničkih vrijednosnica.

Do danas, Fond nije smatrao potrebnim ulaziti u aktivnosti zaštite u pogledu kamatnog rizika.

	31. prosinca 2020. %	31. prosinca 2021. %
Efektivne kamatne stope		
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	0,59	0,72
Financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku	2,59	2,44

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

(c) Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost instrumenta mijenjati kao rezultat promjena tržišnih cijena, bilo da su iste uzrokovane faktorima specifičnim za određeno ulaganje, njegovog izdavatelja ili faktore koji utječu na sve instrumente kojima se trguje na tržištu. Primarna izloženost cjenovnom riziku proizlazi iz trgovanja vlasničkim vrijednosnicama. Sukladno regulativi Agencije, Fondu je dozvoljeno ulaganje u vlasničke vrijednosnice, koje kotiraju na službenim burzama, te one izvan službene kotacije na burzi u Republici Hrvatskoj ukoliko zadovoljavaju uvjete koje je propisala Agencija. Nadalje, cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica proizlazi iz ulaganja u udjele u investicijskim fondovima vezanim uz indekse kada ovi fondovi ulažu u vlasničke vrijednosnice.

Izloženost cjenovnom riziku Društvo za upravljanje umanjuje strukturiranjem diversificiranog portfelja instrumenata na različitim tržištima. Da su se burzovni indeksi na dan 31. prosinca 2021. godine povećali/smanjili za 10% (2020.: 10%), a da su sve ostale varijable ostale konstantne, navedeno bi povećalo/smanjilo neto imovinu Fonda za 1.102 tisuće kuna (2020.: 1.020 tisuća kuna).

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da stranka financijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Fondu u trenutku njihova dospijanja. Neispunjavanje obveza od strane stranke prema Fondu ugrozilo bi likvidnost i smanjilo vrijednost njegove imovine. Kreditna izloženost Fonda na datum izvještavanja od financijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja i po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit odražava se kroz njihovu pozitivnu fer vrijednost na datum izvještavanja, kako je prikazano u izvještaju o financijskom položaju.

Rizik da druga strana unutar instrumenta za trgovanje neće ispuniti svoje obveze redovno se prati. Pri praćenju kreditnog rizika, posebna je pažnja posvećena trgovanju instrumentima s pozitivnom fer vrijednošću. Kako bi se upravljalo kreditnim rizikom, investicije Fonda su diversificirane i preferiraju se partneri i izdavatelji niskog kreditnog rizika.

Na dan 31. prosinca 2021. godine sljedeća financijska imovina bila je izložena kreditnom riziku: novčana sredstva, ulaganja u dužničke vrijednosnice i ostala potraživanja.

Maksimalna izloženost pojedinim partnerima prilikom plasiranja depozita kod banaka utvrđuje se internim limitima ulaganja što se svakodnevno prati.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Kreditni rejting investicijskog portfelja Fonda prema Standard&Poor's klasifikaciji je kako slijedi:

		31. prosinca 2020. '000 kn	31. prosinca 2020. %	31. prosinca 2021. '000 kn	31. prosinca 2021. %
Novčana sredstva i depoziti kod kreditnih institucija	Rejting <i>Bez rejtinga</i>	518	2,00	1.404	5,07
Dužnički vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca	AA+	251	0,97	257	0,93
	BBB-	13.399	51,70	14.692	53,07
	BB+	1.161	4,48	0	0,00
	B-	300	1,16	292	1,05
Derivativna financijska imovina	<i>Bez rejtinga</i>	83	0,32	0	0,00
Ostala potraživanja	<i>Bez rejtinga</i>	2	0,01	2	0,01
Maksimalna izloženost kreditnom riziku		15.714	60,64	16.647	60,13
Ostala ulaganja koja nisu izložena kreditnom riziku		10.198	39,36	11.036	39,87
Ukupno imovina		25.912	100,00	27.683	100,00

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Financijska imovina Fonda izložena kreditnom riziku koncentrirana je u sljedećim područjima i predstavlja maksimalan računovodstveni gubitak koji bi bio ostvaren na datum izvještavanja da komitenti u potpunosti nisu u mogućnosti ispuniti svoje ugovorene obveze:

	31. prosinca 2020. ‘000 kn	31. prosinca 2020. %	31. prosinca 2021. ‘000 kn	31. prosinca 2021. %
<i>Instrumenti s kreditnim rizikom</i>				
<i>Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>				
- Ministarstvo financija Republike Hrvatske	9.874	38,11	9.217	33,29
- Vlada Sjedinjenih Američkih Država	251	0,97	257	0,93
- Komunalne usluge, domaći izdavatelji	1.462	5,64	1.489	5,38
<i>Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku</i>				
- Ministarstvo financija Republike Hrvatske	3.524	13,60	4.278	15,45
<i>Derivativna financijska imovina</i>	83	0,32	0	0,00
<i>Novčana sredstva i depoziti kod kreditnih institucija</i>	518	2,00	1.404	5,07
<i>Ostala potraživanja</i>	2	0,01	2	0,01
<i>Maksimalna izloženost kreditnom riziku</i>	15.714	60,65	16.647	60,13
<i>Ostali instrumenti koji nisu izloženi kreditnom riziku</i>	10.198	39,35	11.036	39,87
Ukupno imovina	25.912	100,00	27.683	100,00

Na 31. prosinca 2021. nije bilo zaloga nad financijskom imovinom.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti znači situaciju u kojoj vrijednosni papir ne može biti prodan u odgovarajućem roku po razumnoj cijeni što može imati utjecaja na vrijednost fonda ako je ulaganje potrebno prodati u dogledno vrijeme.

Rizik likvidnosti također se odnosi i na osiguravanje dovoljno likvidnih sredstava kako bi se podmirili odljevi sredstava iz Fonda prema zahtjevima članova za isplatu.

Kako bi upravljalo ovim rizikom, Društvo procjenjuje likvidnost ulaganja u odnosu na potencijalne isplate te vodi računa o usklađenosti ulaganja s potrebama.

Sve obveze na dan 31. prosinca 2021. u iznosu od 89 tisuća kuna (2020.: 34 tisuće kuna) se trebaju podmiriti u roku kako je prikazano u tablici u nastavku:

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
	'000 kn	'000 kn
do 1 mjeseca	34	44
od 1 do 3 mjeseca	0	0
od 3 do 12 mjeseci	0	45
Ukupno	34	89

Neto imovina članova u iznosu od 27.594 tisuće kuna (2020.: 25.878 tisuća kuna) nema ugovoreno dospijeće.

Ročnost financijske i ostale imovine prikazana prema preostalom ugovornom dospijeću za svu imovinu osim financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, koja je prikazana kao kratkotrajna bez obzira na rokove dospijeća, analizirana je u nastavku:

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
	'000 kn	'000 kn
Kratkotrajna imovina	10.984	13.812
Dugotrajna imovina	14.928	13.871
Ukupno	25.912	27.683

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Ročnost financijske imovine prikazana prema preostalom ugovornom dospeljeću za zajmove i potraživanja, financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit te za novčana sredstva i financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka u razradu do mjesec dana, analizirana je u nastavku:

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
	'000 kn	'000 kn
Do 1 mjeseca	10.903	12.578
Od 1 do 3 mjeseca	68	26
Od 3 do 12 mjeseci	13	1.208
Preko godine dana	14.928	13.871
Ukupno	25.912	27.683

Većina financijske imovine kotira.

Otkupivi udjeli

Svi otkupivi udjeli u potpunosti su plaćeni. U neto imovinu Fonda spadaju navedene otkupive jedinice bez nominalne vrijednosti. Kada se ispune određeni uvjeti svaka jedinica ima pravo prijenosa na društvo za mirovinsko osiguranje u roku od pet radnih dana od dana otkupa po cijeni neto imovine po jedinici na datum otkupa. Relevantna kretanja u neto imovini iskazana su u „Izvještaju o promjenama u neto imovini fonda“. U skladu s ciljevima iznesenima u Bilješci 1 te politikama upravljanja rizicima, Fond nastoji uključiti primljene doprinose u odgovarajuća ulaganja pri tome održavajući dostatnu razinu likvidnosti kako bi se ostvario otkup i povećavajući likvidnost kratkoročnim kreditima ili prodajom kotiranih vrijednosnica ako je potrebno.

Neto imovina Fonda po jedinici iznosi 291,3413 kuna (2020.: 268,9890 kuna) na dan izvještavanja.

Na temelju povijesnih razina aktivnosti, Fond u prosjeku ima dnevne odljeve povezane s otkupom udjela u iznosu od 4 tisuća kuna (2020.: 6 tisuća kuna).

Operativni rizik

Operativni rizik podrazumijeva rizik direktne ili indirektne štete nastale zbog grešaka, povreda, prekida ili oštećenja koje su uzrokovali interni procesi, tehnologija i infrastruktura koja podržava poslovanje Fonda ili eksterno uzrokovani događaji. Operativni rizik uključuje pravni rizik i rizik usklađenosti s regulativom, dok su iz njega isključeni kreditni, tržišni i rizik likvidnosti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

19 Fer vrijednost

Većina financijskih instrumenata Fonda se vodi po fer vrijednosti na datum izvještavanja. Fer vrijednost financijskog instrumenta se obično može pouzdano odrediti unutar razumnog raspona procjena. Za određene druge financijske instrumente, uključujući novčana sredstva, potraživanja u postupku namire, obveze u postupku namire, knjigovodstvena vrijednost približno je jednaka fer vrijednosti zbog neposrednog ili kratkoročnog dospijeca ovih financijskih instrumenata.

Procjena fer vrijednosti

Prilikom izračuna fer vrijednosti Fond uzima u obzir MSFI pravila hijerarhije fer vrijednosti koja odražavaju značajnost ulaznih podataka korištenih u procesu vrednovanja. Svaki instrument se individualno detaljno procjenjuje. Razine hijerarhije fer vrijednosti se određuju na temelju najniže razine ulaznih podataka značajnih za određivanje fer vrijednosti instrumenta. Fond koristi sljedeću hijerarhiju mjerenja fer vrijednosti koja reflektira značajnost inputa korištenih prilikom mjerenja fer vrijednosti:

Razina 1: Fer vrijednost financijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.

Razina 2: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih inputa. Ova kategorija uključuje usporedbu fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo koju drugu tehniku procjene koja omogućava pouzdanu procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama

Razina 3: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim inputima.

Sljedeća tablica predstavlja imovinu i obveze koji se mjere po fer vrijednosti na dan izvještavanja:

	u '000 kn			
31. prosinca 2020. godine	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Imovina				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
- Vlasničke vrijednosnice	6.761	878	539	8.178
- Investicijski fondovi	2.020	0	0	2.020
- Forward ugovori	0	83	0	83
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
- Dužničke vrijednosnice	3.602	7.984	0	11.586
Ukupno imovina	12.383	8.945	539	21.867
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
- Forward ugovori	0	0	0	0
Ukupno obveze	0	0	0	0

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

19 Fer vrijednost (nastavak)

	u '000 kn			
31. prosinca 2021. godine	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Imovina				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
- Vlasničke vrijednosnice	7.558	582	940	9.080
- Ulaganja u fondove	1.957	0	0	1.957
- Forward ugovori	0	0	0	0
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
- Dužničke vrijednosnice	3.156	7.806	0	10.962
Ukupno imovina	12.671	8.388	940	21.999
Obveze				
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
- Forward ugovori	0	46	0	46
Ukupno obveze	0	46	0	46

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan izvještavanja. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene poznate temeljem zamjene, aktivnosti brokera, industrijske skupine ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema uobičajenim trgovačkim uvjetima. Kotirana tržišna cijena korištena za financijsku imovinu koju drži Fond je njezina važeća kupovna cijena. Ovi instrumenti uključeni su u razinu 1. Instrumenti koji su uključeni u razinu 1 sastoje se prvenstveno od državnih obveznica i vlasničkih instrumenata koja su klasificirana kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primjer, kratkoročni zapisi i termenska kupoprodaja deviza) utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Ukoliko su svi značajni inputi potrebni za fer vrednovanje instrumenta vidljivi, instrument se uključuje u razinu 2.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 1 u iznosu od 1.288 tisuća kuna (2020.: 1.809 tisuća kuna) tijekom godine su bile uključene u razinu 2.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 1 u iznosu od 133 tisuće kuna (2020.: 413 tisuća kuna) tijekom godine su bile uključene u razinu 3.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 3 u iznosu od 497 tisuća kuna (2020.: 268 tisuća kuna) tijekom godine su bile uključene u razinu 2.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 3 u iznosu od 0 kuna (2020.: 141 tisuću kuna) tijekom godine su bile uključene u razinu 1.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 2 u iznosu od 3.441 tisuća kuna (2020.: 7.527 tisuća kuna) tijekom godine su bile uključene u razinu 1.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 2 u iznosu od 368 tisuća kuna (2020.: 285 tisuća kuna) tijekom godine su bile uključene u razinu 3.

Ulazni podaci 3. razine su ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obvezi koji nisu vidljivi.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

19 Fer vrijednost (nastavak)

Ulazni podaci koji nisu vidljivi koriste se za mjerenje fer vrijednosti u mjeri u kojoj relevantni vidljivi ulazni podaci nisu dostupni, što omogućuje obuhvaćanje situacija kao što je slaba ili nepostojeća tržišna aktivnost u pogledu predmetne imovine, odnosno obveze na datum mjerenja. Međutim, cilj mjerenja fer vrijednosti i dalje je isti, tj. utvrditi izlaznu cijenu na datum mjerenja iz perspektive tržišnog sudionika koji drži imovinu, odnosno ima obvezu. Prema tome, ulazni podaci koji nisu vidljivi odražavaju pretpostavke koje bi tržišni sudionici koristili pri utvrđivanju cijene predmetne imovine ili obveze, što uključuje pretpostavke o rizicima.

Za procjenu fer vrijednosti instrumenata i ulaganja kojima se ne trguje na aktivnom tržištu Fond primjenjuje najmanje jednu od metoda navedenih u nastavku, a ovisno o specifičnostima predmetne imovine i dostupnim podacima za vrednovanje:

- Metoda relativnih vrijednosti (multiple)
- Nedavne transakcije s istom ili sličnom imovinom
- Metoda diskontiranja novčanih tokova (DCF)
- Metoda izračunavanja likvidacijske vrijednosti kompanije, odnosno metoda izračunavanja knjigovodstvene vrijednosti kompanije
- Procjena vrijednosti kompanije bazirana na pokazateljima specifičnima industriji u kojoj kompanija djeluje
- Metoda amortiziranog troška primjenom efektivne kamatne stope

Kao što je prethodno navedeno, Fond računa fer vrijednost investicija koristeći više metoda, a u zavisnosti o raspoloživim informacijama te za zaključnu fer vrijednost koristi ponderirani prosjek korištenih metoda.

Tablica u nastavku prikazuje ulaganja čije se fer vrijednosti priznaju u cijelosti ili djelomično pomoću tehnika procjene temeljenih na pretpostavkama koje nisu podržane cijenama ili drugim inputima iz vidljivih tržišnih transakcija istog instrumenta i učinak promjene jedne ili više takvih pretpostavki u pozadini tehnika procjene usvojenih na temelju razumnih mogućih alternativnih pretpostavki.

31. prosinca 2020. godine

Investicija	Fer vrijednost u 000 kn	Korištene tehnike procjene vrijednosti	Nevidljivi inputi	Moguća promjena +/- (apsolutna / postotna)	Promjena fer vrijednosti u 000 kn
ACI d.d., dionica, u kunama	141	Metoda diskontiranih novčanih tokova i zadnja tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-13 / +17
M7 Primo d.d., dionica, u kunama	127	Metoda diskontiranja novčanih tokova	Diskontna stopa	+/- 10%	-13 / +17
Meritus ulaganja d.d., dionica, u kunama	84	Metoda diskontiranja novčanih tokova, relativnih vrijednosti i zadnja tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-10 / +13
The Garden Brewery d.d., dionica, u kunama	59	Metoda diskontiranja novčanih tokova	Diskontna stopa	+/- 10%	-11 / +14
Mercator poslovni sistemi, dionica, u EUR	128	Metoda diskontiranja novčanih tokova i zadnja tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-91 / +120

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

19 Fer vrijednost (nastavak)

Procjena fer vrijednosti (nastavak)

31. prosinca 2021. godine

Investicija	Fer vrijednost u 000 kn	Korištene tehnike procjene vrijednosti	Nevidljivi inputi	Moguća promjena +/- (apsolutna / postotna)	Promjena fer vrijednosti u 000 kn
CIAC d.d., dionica, u kunama	289	Metoda diskontiranih novčanih tokova, relativnih vrijednosti i zadnja tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-28 / +37
Meritus ulaganja d.d., dionica, u kunama	187	Metoda diskontiranja novčanih tokova	Diskontna stopa	+/- 10%	-16 / +20
The Garden Brewery d.d., dionica, u kunama	78	Metoda diskontiranih novčanih tokova i zadnja relevantna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-6 / +8
Imperial d.d., dionica serije A, u kunama	208	Metoda diskontiranih novčanih tokova i tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-16 / +21
Imperial d.d., dionica serije C, u kunama	51	Metoda diskontiranih novčanih tokova i tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-4 / +5
M7 Primo d.d., dionica, u kunama	127	Metoda diskontiranih novčanih tokova i zadnja tržišna cijena	Diskontna stopa	+/- 10%	-13 / +17

Sljedeća tablica prikazuje uskladu između početnih i završnih stanja za mjerenje fer vrijednosti u razini 3 unutar hijerarhije fer vrijednosti:

	Ukupno '000 kn
Stanje na 1. siječnja 2020.	435
Neto gubici priznati u računu dobiti i gubitka	-20
Kupnje/Prodaje	124
Prijenos u/iz razine 3	0
Stanje na 31. prosinca 2020.	539
Neto dobiti priznati u računu dobiti i gubitka	199
Kupnje/Prodaje	48
Prijenos u/iz razine 3	154
Stanje na 31. prosinca 2021.	940

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

20 Transakcije s povezanim osobama

U skladu sa Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima, povezana osoba u odnosu na Društvo i mirovinske fondove pod upravljanjem Društva su vlasnici Društva, članovi Uprave i Nadzornog odbora Društva i njihovi braćni i izvanbraćni drug(ovi), životni partner(i) ili srodnik/srodnici do uključujući drugog stupnja u ravnoj lozi, ili drugi pojedinci koji imaju mogućnost utjecaja na odluke Društva i mirovinske fondove pod upravljanjem Društva te Depozitar.

Fondom upravlja Društvo za upravljanje koje je u vlasništvu Allianz Holding eins GmbH osiguravajućeg društva registriranog u Austriji i Zagrebačke banke d.d. Zagreb, banke registrirane u Hrvatskoj. Krajnji vlasnik i krajnje kontrolno društvo Društva za upravljanje je Allianz SE, Njemačka. Sve članice i podružnice Allianz Grupe i Unicredit Grupe su povezane osobe s Fondom.

Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije Fonda s Društvom za upravljanje za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	2020. '000 kn	2021. '000 kn
Obveze		
Obveze prema mirovinskom društvu (Bilješka 8)	32	34
Rashodi		
Naknada s osnova odnosa s mirovinskim društvom (Bilješka 11)	-364	-378

Fond tijekom ovog i usporednog izvještajnog razdoblja nije ulagao u prenosive vrijednosne papire i instrumente tržišta novca izdane od strane povezanih osoba, kao niti u udjele u investicijskim fondovima pod upravljanjem povezane osobe mirovinskog fonda.

Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije Fonda s vlasnicima Društva za upravljanje za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	2020. '000 kn	2021. '000 kn
Imovina		
Novčana sredstva (Bilješka 5)	518	1.404
Obveze		
Obveze prema Depozitaru	1	3
Forward ugovori	0	15
Prihodi i rashodi		
Nerealizirani dobici/gubici od prodaje financijskih instrumenata	0	-15
Realizirani dobici/gubici od derivativnih instrumenata	-1	-7
Realizirani dobici/gubici od prodaje financijskih instrumenata	54	38
Ostale neto tečajne razlike	-10	22
Naknada depozitaru	-8	-8
Transakcijski troškovi	-11	-7